

Højborge og ørkener.

Se, hvor hvert parti står bedst og dårligst

danmarkskort side 6

Startpakken til de nyvalgte

varierer fra kommune til kommune.

udstyr side 8

Jubel og skuffelse.

Reaktioner fra nogle af de valgte og vragede.

kv17 side 10

kommunen.dk

POLITIK FRA RØDDERNE

MANDAG 27. NOVEMBER 2017 / NR. 23 · 60. ÅRGANG

På med vanten!

Kære folkevalgte

Her er de 10 største opgaver, der venter jer

to-do-liste side 4-5

DF tabte valget for første gang

Hidtil er Dansk Folkeparti gået frem ved alle kommunalvalg, men det skete ikke denne gang. DF fik valgt 223 byrådsmedlemmer, hvilket er 32 færre end i 2013.

Ved folketingsvalget i 2015 hentede DF 21,1 procent af stemmerne, men det kan partiet slet ikke mønstre i kommunerne, hvor DF i år fik 8,8 procent mod 10,1 i 2013.

Partiets borgmesterdrømme brast i både Guldborgsund, Assens, Hedensted og Hvidovre, og i København er Carl Christian Ebbesen fra nytår færdig som kultur- og fritidsborgmester. Kun på Læsø stod DF'eren Karsten Nielsen ved redaktionens slutning til at blive borgmester med støtte fra Læsø Listen og Socialdemokratiet.

42,4

Så stor en andel af stemmerne i Frederikshavn Kommune fik Birgit S. Hansen (S). Det er danmarksk rekord.

Fra 0 mandater til borgmesterposten

Tonni Hansen (SF) på Langeland var en glad mand på valgnatten. Fra slet ikke at have været repræsenteret i kommunalbestyrelsen stormede SF ind med en tredjedel af stemmerne og seks mandater, og Tonni Hansen erobrede borgmesterposten - SF's eneste i denne omgang.

- Langelænderne har vist mig en tillid og opbakning, som er helt vild. Hvor er jeg dog stolt! Jeg kan love at knokle en vis legemsdel ud af bukserne for at leve op til den tillidserklæring, sagde han på valgnatten.

Danmarks yngste borgmester er lige fyldt 25

Onsdag blev hun valgt som Danmarks hidtil yngste borgmester, og fredag fyldte hun 25 år. Christina Krzyrosiak Hansen (S) er ny borgmester i Holbæk, og ifølge kredsformand Erik Just Pedersen skyldes det, at hun "har det i sig".

Mavddvdtsen
@Mvddtsen

Valgets oversete helte er de valgtforordnede. Gråsprængte mænd og kvinder, der tager en lang, frivillig dag i demokratets tjeneste. #kv17

stemmeslugeren

Aarhus' borgmester Jacob Bundsgaard (S) fik valgets højeste antal personlige stemmer, nemlig 39.841. Han bekræftede onsdag, at han er kandidat til posten som ny KL-formand. Her snakker han på valgdagen med en flok børnehavsbørn, som havde haft tema om valget. Mindst tre af dem ville stemme på Bundsgaard, sagde de.

Foto: Joachim Ladefoged / Ritzau Foto

Er der ingen politisk anstændighed tilbage? Har I ikke forstået vælgernes vink med en vognstang? Jeg er borgernes borgmester.

Søren Peschardt (S) gennem glasdøren til de borgerlige partier i Vejle, som var i gang med at konstituere sig med Jens Ejner Christensen (V) som fortsat borgmester. Socialdemokratiet blev Vejles største parti, men blev ikke en del af konstitueringen.

- Hun kan sælge sand i Sahara. Du er ikke i tvivl om, hvad hun kan, og hvad hun vil. Hun har en klæbehjerne, som gør, at hun kan huske tal og alt muligt andet. Du kan ikke slå hende ud på fakta, siger han til Ritzau.

Viceborgmester John Harpøth (DF) var med til at pege på Christina Krzyrosiak Hansen, og han er heller ikke i tvivl om hendes kvaliteter trods den manglende erfaring.

- Jeg tror, at hun er så fornuftig, at hun vil bruge os andre i de situationer, siger han.

Den hidtil yngste borgmester var Michael Aastrup Jensen (V), der som 25-årig i 2001 blev borgmester i Randers.

Anna Mee Allerslev blev valgt mod sin vilje

Vælgerne har ment, at hun har været udsat for en uretfærdig behandling, en hetz.

Det er ifølge forskerne Rune Stubager og Roger Buch den oplagte forklaring på, at 1.123 københavnere valgte at stemme personligt på Anna Mee Allerslev (R), som ikke kunne nå at blive fjernet fra stemmesedlen, da hun kort før valget valgte at forlade politik efter beskyldninger om vernetjenester og bryllup i rådhusets lokaler.

Selvom Anna Mee Allerslev blev valgt til Borgerrepræsentationen, fastholder hun, at hun forlader politik. I skrivende stund er det uvist, hvilken af de lovlige begrundelser hun vil bruge. Det kan være hensynet til privat job, familieliv eller helbred. Man kan også opgive sit mandat ved at flytte fra kommunen.

Valgsted glemte at tælle personlige stemmer

'You had one job', fristes man til at råbe. Men faktisk havde de valgtforordnede to opgaver på Hastrupskolen i Køge, hvoraf det lykkedes dem at glemme den ene. Da man var færdig med at tælle listestemmerne, forlod man nemlig stedet uden at tælle de personlige stemmer, beretter TV2 Lorry. Kommunen blev dog opmærksom på fejlen og fik folkene kaldt tilbage.

Forskerprognose spåede DF valgsucces: Det var det bedste bud

En valgprognose fra Københavns Universitet møder kritik for at ramme helt skævt, men forskeren bag er tilfreds med forudsigelsen.

spådom

Astrid Skov Andersen
astrid@kommunen.dk

En uge før valget udsendte professor og valgforsker ved Københavns Universitet Kasper Møller Hansen en prognose for kommunalvalget. Den spåede blandt andet succes for Dansk Folkeparti, der kunne se frem til at vokse med 4,3 procentpoint fra 10,1 til 14,4 procent af stemmerne på landsplan. Realiteten efter valget er dog, at Dansk Folkeparti gik tilbage med 1,3 procentpoint på landsplan og landede på bare 8,8 procent. Prognosen forudså også, at Venstres mange borgmestre ville afværge - eller i hvert fald formindske - en ellers forventelig vælgerlussing. Men lussingen viste sig at være noget mere hårdtslående, end forskernes prognosemodel havde forventet. De misvisende prognoser

møder kritik fra blandt andet folketingsmedlemmet Peter Hummelgaard (S). I et debatindlæg på bt.dk kalder han "kloge-ågerne" og kommentariatet for valgets store tabere og henviser blandt andet til Kasper Møller Hansens valgprognose.

Kasper Møller Hansen er dog godt tilfreds med prognosen, som han endnu ikke har analyseret ned på kommuneniveau for at vurdere, hvor god forudsigelsen var.

- Vi gør vores bedste for at lave gode modeller, men faktisk håber jeg ikke, at de kommer til at ramme alt for præcist, for så vil det fjerne netop det, som lokalvalg er: 98 forskellige valg med mange sjove nuancer og spændende forløb. Vores model er et udtryk for situationen en uge før valget: Hvad er det bedste bud, vi kan give lige nu? Og så kan man så sammenligne med det efterfølgende resul-

tat. Det er jo stadigvæk det bedste bud, siger Kasper Møller Hansen, der dog anerkender, at det også var det eneste bud.

- Nu er vi de eneste, der offentliggjorde et bud på det. Der var ikke andre, der turde. Det var sådan set en lille smule i trods, at vi lagde den ud, siger han.

Prognosemodellen bygger på fem faktorer, der enten påvirker valgresultatet positivt eller negativt: 1. Opbakningen ved sidste kommu-

nalvalg (positivt). 2. Ændring i opbakning ved sidste kommunalvalg (negativt). 3. Hvorvidt partiet fik borgmesterposten i kommunen ved sidste valg (positivt). 4. Forskel mellem lokal og landspolitisk opbakning i kommunen ved sidste valg (positivt). 5. Ændring i opbakningen til folketingsvalg; også kaldet den landspolitiske valgvind (positivt).

DF overrasker

Dansk Folkepartis overraskende dårlige valgresultat giver Kasper Møller Hansen anledning til at granske de faktorer, der ellers havde spået partiet et godt valg.

- Det er den omvendte logik i forhold til, hvad vi har set ved de sidste ti kommunalvalg, vi har analyseret. Der er den positive landspolitiske vind, og lige pludselig er Dansk Folkeparti udsat for det stik modsatte. For os som forskere er det spændende at prøve at forstå det unikke - i det her tilfælde ved Dansk

Dansk Folkepartis formand Kristian Thulesen Dahl er - formentlig - én af de 8,8 procent danskere, der satte sit kryds ved Dansk Folkeparti. Foto: Michael Drost-Hansen / Ritzau Foto

Folkeparti, som går direkte imod alle de forskningsresultater, vi har, siger Kasper Møller Hansen.

Vigtigt redskab

Susanne Eilersen, der er folketingsmedlem for Dansk Folkeparti, er heller ikke stor tilhænger af prognoser. Og det er især skidt med upræcise prognoser, når afsenderne er specialiserede forskere på et universitet:

- Helt personligt vil jeg tænke, at forskere bygger det på et vidensbaseret grundlag, der gør, at de måske burde ramme lidt mere rigtigt, end hvis det er to analytikere i et tv-program, der sidder og snakker lidt frem og tilbage, siger Susanne Eilersen.

For Kasper Møller Hansen er selve valgprognosen sekundær i forhold til hovedformålet, nemlig at forstå danskernes vælgeradfærd.

- Vi ser nogle mekanismer ved det her valg, som vi ikke har set før, og det er da spændende, og det kan modellen være med til at udstille. Vi skal da prøve at blive klogere på, hvorfor danskerne stemmer, som de gør, og blive bedre til at forstå de udviklingstendenser, der er i vores samfund, siger Kasper Møller Hansen, der ikke har tænkt sig at stoppe med at lave valgprognoser:

- For os forskere er det et meget vigtigt redskab, og jeg tror da, at alle - også kritikerne - kan se, at de kan bruges til at forstå vælgeradfærd. Det vil vi da blive ved med. Og når der sker ting, som er uforudsigelige, så er det jo bare tilbage til computeren og fortsætte med at arbejde. Tværtimod giver det lidt ny energi. Det er da spændende!

Prognose vs. valgresultat

- **Prognose:** S får 29 procent og går tilbage med 0,5 procentpoint
- **Resultat:** S får 32,4 procent og går frem med 2,9 procentpoint
- **Prognose:** V får 24,5 procent og går tilbage med 2,2 procentpoint
- **Resultat:** V får 23,1 procent og går tilbage med 3,5 procentpoint
- **Prognose:** DF får 14,4 procent og går frem med 4,3 procentpoint
- **Resultat:** DF får 8,8 procent og går tilbage med 1,3 procentpoint
- **Prognose:** EL får 4,6 procent og går tilbage med 2,3 procentpoint
- **Resultat:** EL får 6 procent og går tilbage med 0,6 procentpoint

KV17 NOTER

Bent Hansen foreslår fusion med KL

En fremtidig sammenlægning af Danske Regioner og Kommunernes Landsforening (KL) vil være til gavn for patienterne i sundhedsvæsenet, fordi den vil skabe en bedre sammenhæng mellem sygehuse, kommuner og praktiserende læger. Det mener Bent Hansen (S), som til marts går af som formand for regionerne.

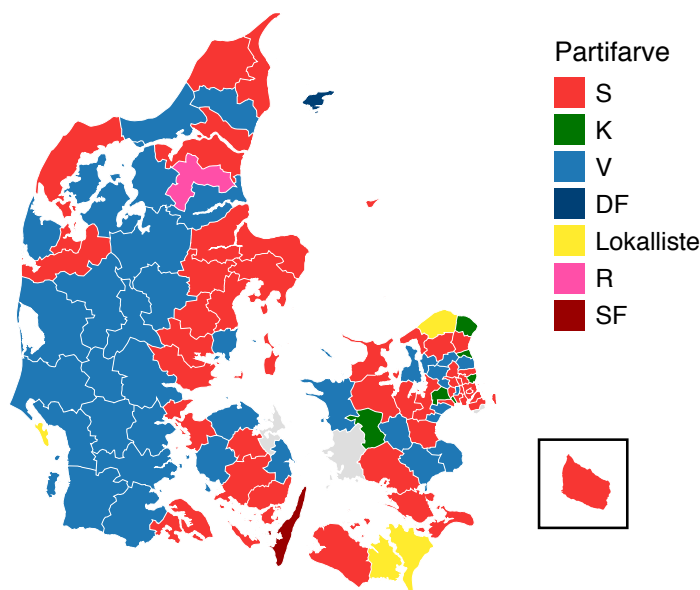
Ideen om en fusion er glimrende, mener professor i sundhedsøkonomi Jakob Kjellberg. Han kalder det katastrofalt, at fusionen ikke blev til noget, da den var på tale i 2014.

KL-formand Martin Damm (V) afviser imidlertid ideen. Vi stemte om den i 2015, og det blev et klart nej, siger han.

Radikal tunge på regionsvægtskål

Selvom Socialdemokratiet satte sig på formandsposten i fire af fem regioner, bliver partiet afhængigt af Radikale Venstres stemme, når Danske Regioners 17 mand store bestyrelse skal vælge formand.

I bestyrelsen får partiet 6 medlemmer, Venstre 5 og Dansk Folkeparti 2, mens De Konservative, Enhedslisten og Radikale Venstre hver får ét.

Absolut flertal i 20 kommuner

Fra nytår vil ét parti sidde med absolut flertal i dobbelt så mange kommuner som i dag, nemlig 20 mod i dag 10. Det gælder de socialdemokratiske kommuner Frederikshavn, Ballerup, Herlev, Fredericia, Brøndby, Rødovre, Ishøj, Aalborg, Middelfart og Roskilde,

Venstre-kommunerne Herning, Lemvig, Morsø, Nyborg, Jammerbugt, Kolding og Nordfyn samt de konservative kommuner Gentofte, Vallensbæk og Høje-Taastrup. Kortet viser borgmestrenes farve, som de så ud ved redaktionens slutning.

Rød blok får flertal i KL's bestyrelse

Når partierne under Kommunalpolitisk Topmøde til marts skal vælge ny KL-bestyrelse, tyder alt på en socialdemokratisk formand. De 17 pladser i bestyrelsen fordeler sig med 7 til Socialdemokratiet, 5 til Venstre og 1 til både Radikale Venstre, De Konservative, SF, Dansk Folkeparti og Enhedslisten.

Homovielser blokerede for systemskifte i Ringkøbing-Skjern

Selvom Kristendemokraterne fik et kanonvalg med seks mandater, endte det igen med en Venstre-borgmester i Ringkøbing-Skjern. Ifølge DR Midt og Vest skyldes det blandt andet, at Socialdemokratiet ikke kunne få sig selv til at pege på Kristendemokraternes spidskandidat, Kristian Andersen, fordi han har sagt, at han som borgmester ikke ønskede at foretage vielser af homoseksuelle.

10

udfordringer for kommunerne i den kommende valgperiode

Der er nok at tage fat på for de nye kommunalbestyrelser efter nytår. Vi har bedt ti eksperter pege på de vigtigste udfordringer, der venter kommunerne lige om hjørnet.

Af **Astrid Skov Andersen**
astrid@kommunen.dk

Johannes Baunsgaard
johannes@kommunen.dk

Mangel på arbejdskraft og anerkendelse

1 ældrepleje

En udfordring bliver at rekruttere og fastholde medarbejdere i ældreplejen. Hvordan gør vi det til et attraktivt arbejdsområde, hvor folk føler, at de kan udvikle sig? Hvordan tiltrækker vi de unge?

Der er absolut en manglende anerkendelse af faget i samfundet. Det kan vi se på målinger af, hvilke professioner der har høj troværdighed, og når vi spørger sosu'erne

selv, om de får anerkendelse, synes de også, at det er et problem. På grund af mangel på arbejdskraft har man rekrutteret medarbejdere med anden etnisk baggrund, hvilket er fornuftigt nok. Men det har påvirket anerkendelsen negativt, fordi nogle har sproglige problemer og en del ikke fuldfører uddannelsen.

Det er et udpræget problem på landsplan med mangel på arbejdskraft i ældreplejen, og der har været et stort fald i ansøgertallet til sosu-skolerne. I forhold til rekruttering

er man godt på vej i forhold til at skabe nogle gode samarbejdsrelationer mellem forskellige fagligheder. Sosumedarbejdere danner team med fysioterapeuter, ergoterapeuter og sygeplejersker, og det er lærerigt for alle parter.

Tine Rostgaard, professor i social- og velfærdspolitik ved VIVE og ekspert på ældreområdet

Investering i socialt udsatte betaler sig på sigt

2 udsatte

Vi oplever stadig en stigning i antal hjemløse i stort hele landet. Ofte ved man faktisk godt, hvad man skal gøre på hjemløseområdet, og hvad der virker i forhold til de hjemløse, men der er i mange tilfælde nogle strukturelle barrierer, der står i vejen, for eksempel mangel på billige

boliger. For nogle år siden gik man over til en ny strategi, Housing First, der går ud på, at folk skal have tag over hovedet samtidig med, at man begynder at arbejde med misbrug, sindslidelser og andre sociale problemer. Men Housing First har trange kår i de større byer - eksempelvis i København - for der er kun få ledige lejligheder til en månedlig husleje, som en tidligere hjemløs kan betale.

Jeg peger på hjemløshed som en central udfordring, fordi det kan bruges som en målestok for, om samfundet fungerer i forhold til at tage hånd om de allersvageste. Nogle kommuner kan blive

bedre til at bruge metoden ACT (Assertive Community Treatment) i relation til hjemløse, selvom det er en relativt dyr metode. Den retter sig mod de allersvageste, som ellers ville være at finde på eksempelvis herberger, hvilket også er rigtig dyrt for kommunerne. Kommunerne skal blive endnu bedre til at tage de metoder ind, som vi ved virker, men som kan være dyre at implementere, selvom det er en rigtig fornuftig investering på længere sigt.

Kræn Blume Jensen, forskningschef i VIVE's afdeling for socialpolitik og velfærd

Innovation er vejen frem

3 omstilling

Mange kommuner er begyndt at kigge på bæredygtig omstilling og cirkulær økonomi. Her er kommunernes udfordring, om de tør tænke innovativt. Man kan forfalde til, at det hele handler om eksempelvis bedre affaldssortering eller at lave møbler ud af gamle brædder. Det er altsammen godt, men hvis man nu som kommune kunne forhindre, at produkter tabte værdi og blev til affald, tror jeg, at man vil kunne spare endnu flere ressourcer.

Man kunne åbne værksteder, hvor borgere kunne komme med møbler og elektronik til reparation. Det ville skabe arbejdspladser og mindske spild. I folkeskolen kunne man gå væk fra at købe alt inventar til klasselokalerne og i stedet leje det af en producent, der samtidig skal stå for vedligeholdelsen.

Michael Søgaard Jørgensen, lektor ved Institut for Planlægning ved Aalborg Universitet

Tid til sund skepsis overfor samskabelse

4 samskabelse

Der er en meget, meget stærk tro på samskabelse og frivillighed i kommunerne. Der bliver eksperimenteret helt vildt. Der er ikke ret mange, der sætter spørgsmålstegn ved det. Jeg tror, at der i den kommende valgperiode vil indfinde sig en eftertænk-somhed, når den første forelæggelse tager af. Det er ligesom et godt parforhold. Når det først damper lidt af, finder man ud af, om det nu også er et nyttigt parforhold.

Det er min forhåbning, at man begynder at stille spørgsmålet ude på den enkelte institution: Hvad bidrager det egentlig med? På nogle områder tror jeg man finder ud af, at det bidrager med meget. Men i længden kan man ikke blive ved med at kaste sig ud i det ene eksperiment efter det andet uden at tænke på effekten. Ellers kan jeg godt frygte, at det pludselig vender, og der kommer en meget negativ stemning og skepsis omkring det.

Bjarne Ibsen, professor ved Syddansk Universitet og forsker i samspillet mellem frivillige og kommuner

En stærk centerby suger livet ud af landdistrikterne

5 landdistrikter

Mange steder har der været en idé om, at en stærk centerby kan have en trickledown-effekt - altså at en stærk centerby vil give penge til velfærd ude i kommunens mindre byer. Men mange steder kan man iagttage, at den stærke centerby har suget ressourcerne og kræfterne ud af de mindre byer i kommunerne. Man har ikke fokus på at have en udviklingsplan og en fremtidsvision for hele kommunen. Antagelsen om, at en stærk centerby vil påvirke hele kommunen positivt, holder ikke stik - tværtom. I kommuner, hvor der har været et meget

stærkt fokus på centerbyen, har man samtidig tømt de omgivende landsbyer for aktiviteter.

Der er mange beslutninger, der bliver truffet ud fra nogle meget snævre forudsætninger. For eksempel skolelukninger, hvor man kun kigger på udgiften per elev og ikke på, hvad det har af sideeffekter for et lokalsamfund at have en lokal skole. Det bliver ikke regnet med. Så udfordringen bliver at være kommune for hele kommunen.

Egon Noe, professor og leder af Center for Landdistriktsforskning på Syddansk Universitet

Folkeskolen skal tilbage til det grundlæggende

6 folkeskole

Folkeskolen har været under maksimalt pres. En masse nye strukturer koblet med en ny reform og inklusion har krævet megen tid og energi af lærere og ledelse på skolerne. Derfor skal man koncentrere ressourcerne omkring det grundlæggende, nemlig

undervisningen. Fremfor at diskutere lektiecafeer og lange skoledage skal vi understøtte den gode undervisning, hvor børnene tilegner sig faglige, men så sandelig også sociale redskaber.

Forskere skal ud på skolerne i højere grad end nu og undersøge, hvad der virker. Politikerne skal se på, hvordan kommunen kan hjælpe sko-

lerne. Man skal give frihed til, at den enkelte folkeskole kan finde ud af, hvad der virker for deres undervisning - om det er flere lærere, kortere skoledage eller mindre klasser.

Andreas Rasch-Christensen, forskningschef for pædagogik ved VIA University College

Forvaltning og fagprofession i ny ledelses-alliance

7 ledelse

Den største ledelsesmæssige udfordring i den kommende valgperiode bliver at få det administrative driftsniveau - niveauet lige under kommunaldirektørerne - til at skabe en ny alliance med de fagprofessionelle ledere. Altså interaktionen mellem forvaltningsniveauet og det fagprofessionelle niveau. Det er meget vigtigt, at de fagprofessionelle - skolelederen og daginstitutionslederen - påtager sig at være med til at udvikle fagprofessionen.

Det andet er, at de administrative ledere til gengæld skal lære, at i stedet for at lede opad imod politikerne og kommunaldirektørerne skal de gå i indgreb nedad og sammen med institutionslederne skabe bedre resultater. Det er svært, fordi de fagprofessionelle ledere skal turde omstille sig til, at der er en profession, som skal udvikles.

Samtidig skal drifts- og forvaltningscheferne vide nok om det at drive skole eller daginstitution til, at de er i stand til at gribe ind - i positiv forstand - for at forbedre de skoler eller daginstitutioner, som ikke fungerer lige så godt som de bedste i kommunen.

Allan Søgaard Larsen, formand for Ledelseskommisionen

Tilpassede indsatser kan hjælpe borgere i arbejde

8 arbejde

Kommunernes største udfordring på beskæftigelsesområdet er at få de mest marginaliserede borgere hjulpet tilbage til arbejdsmarkedet i varige forløb. Det drejer sig om forskellige grupper: socialt udsatte, indvandrere og flytninge blandt andre. Der er ingen nemme løsninger på området. Kommunerne har ofte deres helt egen indsats, hvilket gør det svært at komme med overordnede råd. Men det er vigtigt at være opmærksom på, at grupperne skal hjælpes i beskæftigelse på forskellige måder. Flere kommuner er eksempelvis gået over til mere specialiserede forløb, hvor kommunen tilpasser jobindsatsen til den enkelte borgers behov. Det har givet gode resultater nogle steder.

Torben Andersen, professor i økonomi ved Aarhus Universitet og tidligere formand for Velfærdskommissionen

Børnene skal i centrum

9 integration

Integration fylder meget i kommunerne, især når det kommer til beskæftigelse, hvor der stadig er en stor gruppe, som ikke har arbejde. Men det største problem er indvandreres og flytninges børn. Forskning viser, at de klarer sig dårligere i skolen end etnisk danske børn, selv hvis de er født og opvokset her i landet. Det er helt afgørende, at børnene bliver dygtigere i skolen, for ellers kan det blive svært for dem at få en ungdomsuddannelse og sidenhen et arbejde.

På skolerne skal man blandt andet fokusere mere på danskfaget. Vi kan se, at langt flere indvandrer- og flytningebørn har så dårlige læsefærdigheder, at de har vanskeligt ved at gennemføre en ungdomsuddannelse. Lektiecafé kan også være en god indsats, da nogle af børnenes forældre kan have svært at hjælpe til med lektierne derhjemme.

Hans Hummelgaard, national projektleder i PISA Danmark samt forsknings- og analysechef i VIVE

Flere ældre presser kommunerne

10 økonomi

Det er kendt, at der bliver flere ældre og ikke mindst flere ældre i en høj alder med behov for pleje og sundhedsydelser. Det vil unægteligt lægge et større pres på kommunerne, da der ikke er udsigt til, at der bliver afsat flere ressourcer til at yde service til borgerne. Kombineret med en anden udfordring, nemlig den stigende flytning fra yder- og landkommuner til de større bykommuner, kan nogle kommuner stå i store økonomiske vanskeligheder. Ikke mindst der, hvor der er en stor andel af ældre, og hvor de ældre ikke har så store pensionsopsparinger.

Kommunerne har i de seneste år arbejdet med rehabilitering, frivilligindsats og velfærdsteknologi for at udligne presset på ældreområdet. Og også i de kommende år vil kommunerne skulle have fokus på at indrette deres service på en anderledes og mere effektiv måde.

Kurt Houlberg, professor i kommunaløkonomi ved VIVE

Her står partierne stærkest og svagest

Se på kortene, hvor hvert enkelt parti fik flest og færrest stemmer til KV17.

o højborge

Jens Holm
jens@kommunen.dk

Flere partier har rykket markant fra KV13 til KV17, når det drejer sig om at tiltrække vælgeres stemmer.

Det viser tal fra KMD, som kommunen.dk har brugt til at vise, hvor hvert enkelt parti står stærkest og svagest.

“Socialdemokratiet ser ud til at have klaret sig rigtig godt i Nordjylland denne gang. Det ser ud, som om Dansk Folkepartis tilnærmelser til Socialdemokratiet har skabt en bro over til Socialdemokratiet, så vælgerne er

gået derover. Partiet står meget, meget stærkt på den københavnske vestegn, i de større byer og i det østjyske område,” fortæller Flemming Juul Christiansen, der er lektor ved Institut for Samfundsvidenskab ved RUC og ekspert indenfor kommunale konstitueringer og koalitioner.

Det er netop også i en nordjysk kommune, Frederikshavn, at Socialdemokratiet står allerstærkest sammenlignet med partiets stemmeandel i andre kommuner.

Her fik partiet hele 59,7 procent af stemmerne.

Færrest stemmer hentede det på Læsø, hvor det kun blev til 8,7 procent.

Forskel på land og by

På toptyve-listen over partier, der er gået mest tilbage i stemmeandel per kommune fra seneste kommunalvalg til KV17, finder man Venstre på 15 ud af de 20 pladser.

“Venstre var jo ellers begyndt at trænge ind i de større byer - også i Nordsjælland, og her er de ikke så stærke længere. Så det virker, som om den tendens til udviskning, der har været mellem land og by for Venstre, ser ud til at være brudt igen,” siger Flemming Juul Christiansen.

På kommuneplan står Venstre stærkest i Herning med hele 55,6 procent af de samlede stemmer og svagest i Høje-Taastrup med kun 3,1

“Danmarkskortene ligner mere eller mindre sig selv, og det er et tegn på, at det danske demokrati faktisk har nogle stærke rødder, som manifesterede sig ved KV17”

Flemming Juul Christiansen

procent.” Jeg noterer mig, at Venstre i en periode også har stået stærkt i Aarhus. Her står de ikke stærkt længere, og der er kommuner rundt om København, hvor de sådan set også var godt på vej ind.”

I Aarhus Kommune fik Venstre 15,3 procent af stemmerne, og partiet er gået 1,9 procent tilbage fra KV13 til KV17.

Markante kandidater

Lokalvalg kræver ekstremt stærke kandidater, hvis der skal hives mange stemmer hjem, forklarer Flemming Juul Christiansen.

“Rødderne bliver endnu stærkere manifesteret ved et lokalvalg, for her er partierne mere afhængige af stærke kandidater end til folketingsvalg, hvor det i højere grad er de ledende figurer for hele partiet, der kan trække stemmerne,” siger Flemming Juul

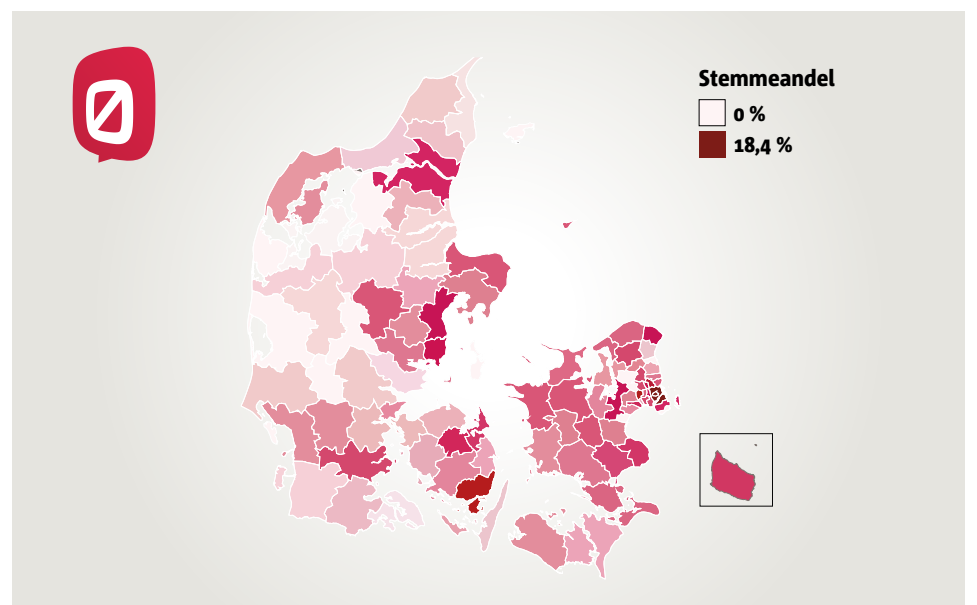
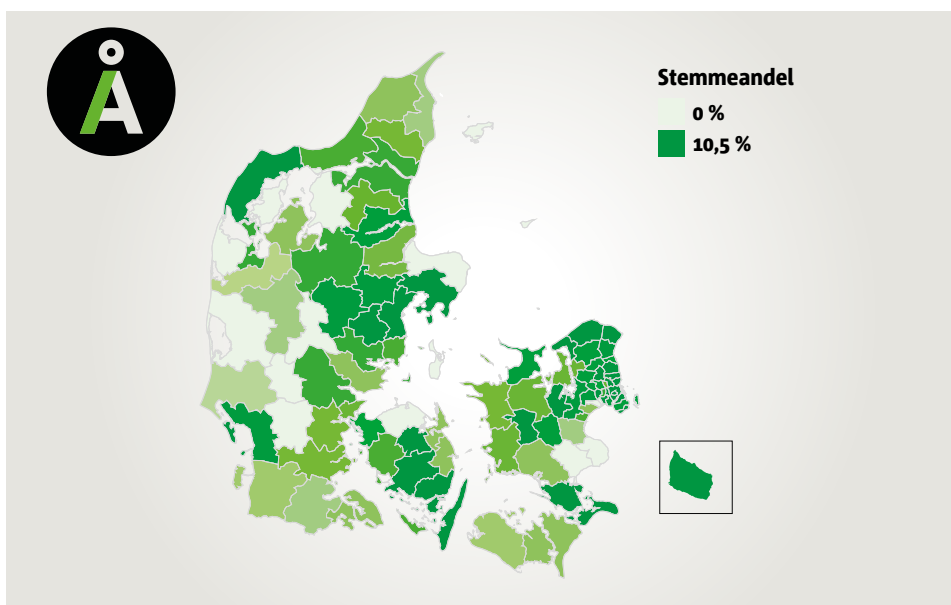
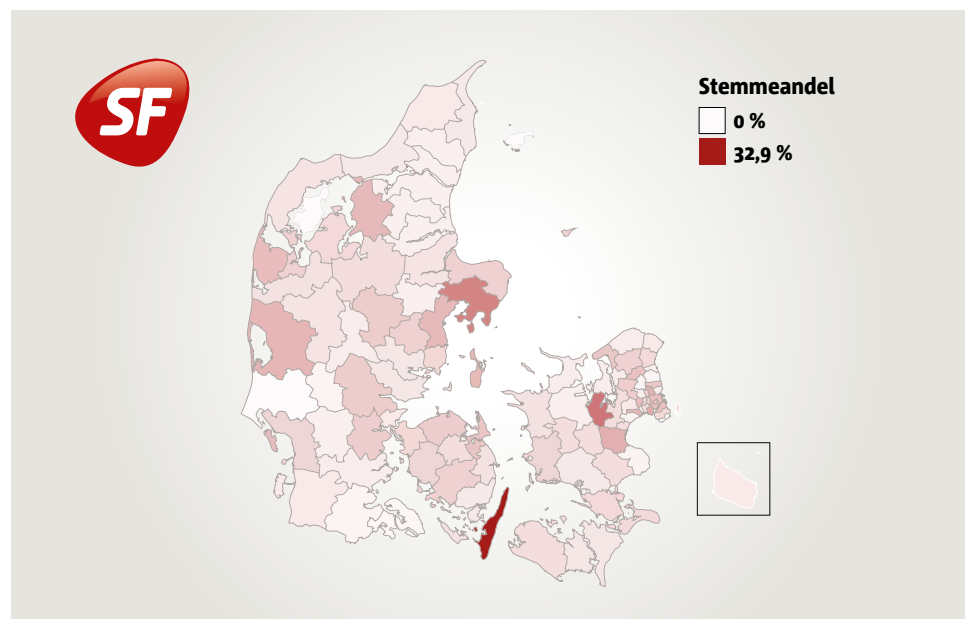
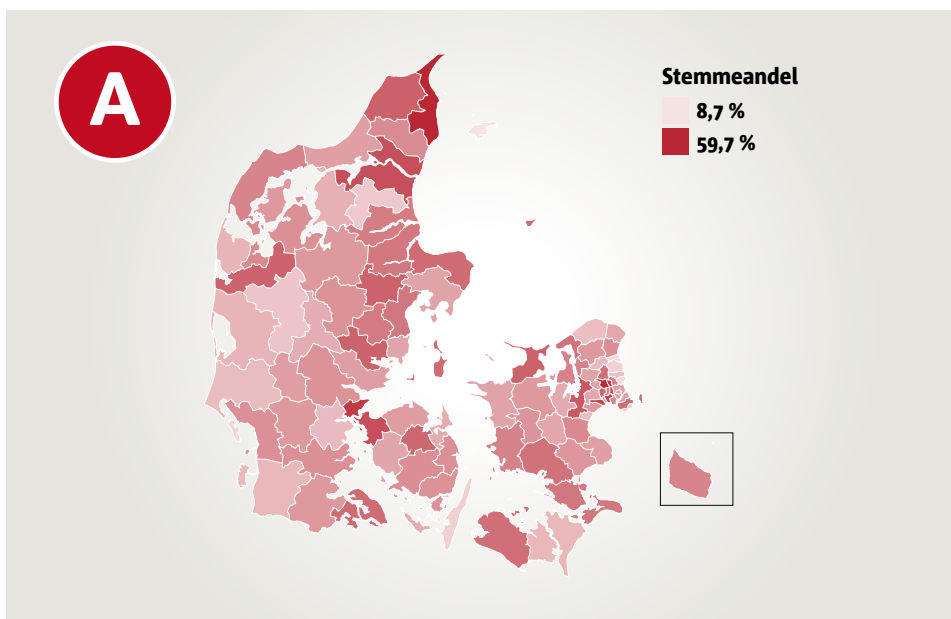
Christiansen og fortsætter:

“Danmarkskortene ligner mere eller mindre sig selv, og det er et tegn på, at det danske demokrati faktisk har nogle stærke rødder, som manifesterede sig ved KV17,” vurderer Flemming Juul Christiansen.

For valgforskeren er det værd at bide mærke i, hvordan stemmerne fra nogle af de mindre partier er blevet fordelt.

“Rebild springer i øjnene, fordi Radikale Venstre har nydt gavn af borgmestereffekten; ellers er det som sådan ikke et stærkt område for Radikale Venstre i det nordjyske,” siger Flemming Juul Christiansen. o

» Se kortene i detaljer på kommunen.dk

Top 5: Største nedture

#	Kommune	Nedtur	Parti	Stemmeandel KV17 (KV13)
1	Stevns	-17,90%	V	19,5% (37,4%)
2	Lejre	-17,40%	SF	17,5% (34,9%)
3	Holbæk	-14,60%	V	19,3% (33,9%)
4	Varde	-14,50%	S	8,7% (23,2%)
5	Gribskov	-13,30%	V	41,9% (55,2)

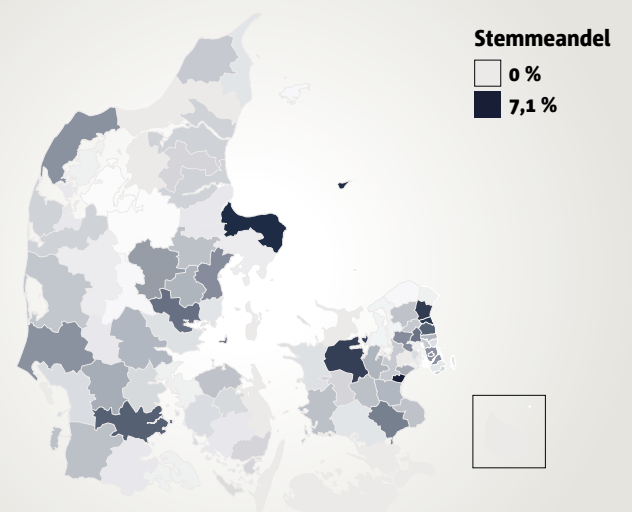
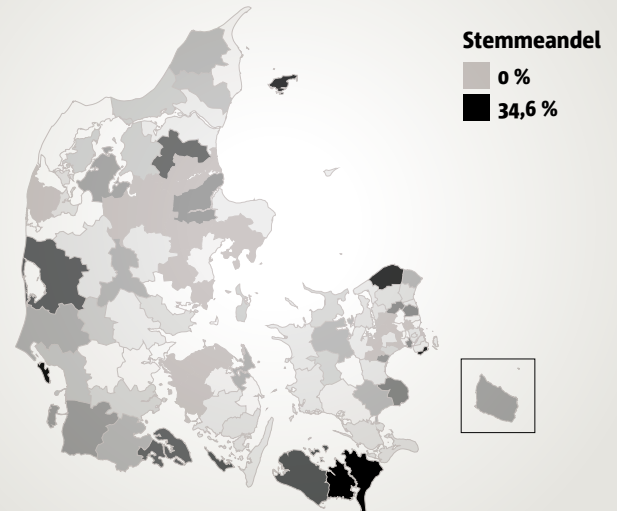
Top 5-listerne viser en rangliste over, hvilke af de etablerede partier der er gået mest tilbage eller frem fra KV13 til KV17 - og hvor det er sket.

Kilde: Analyse af resultaterne fra kmdvalg.dk*

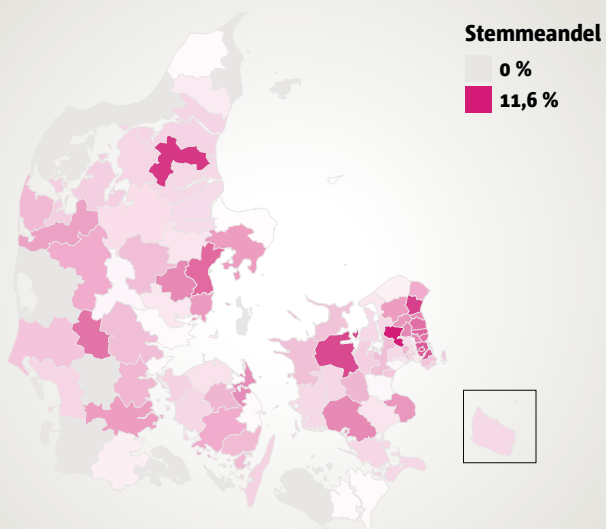
Top 5: Største opture

#	Kommune	Optur	Parti	Stemmeandel KV17 (KV13)
1	Langeland	28,80%	SF	32,9% (4,1%)
2	Læsø	22,50%	V	37% (14,5%)
3	Samsø	21,70%	S	41,3% (19,6%)
4	Frederikshavn	18,50%	S	59,7% (41,2%)
5	Kerteminde	15,80%	C	21,4% (5,6%)

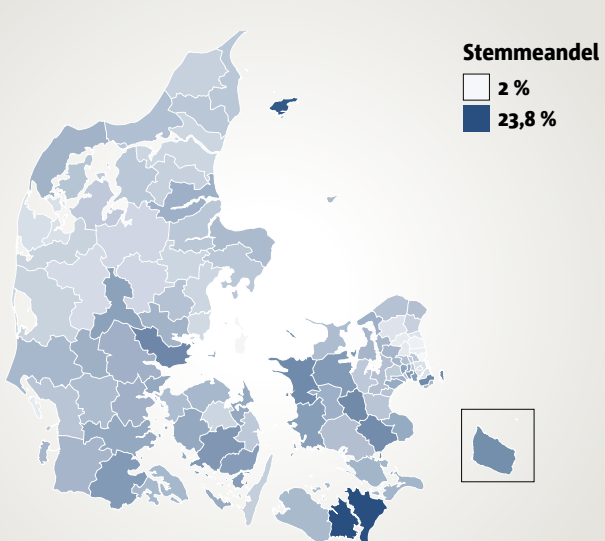
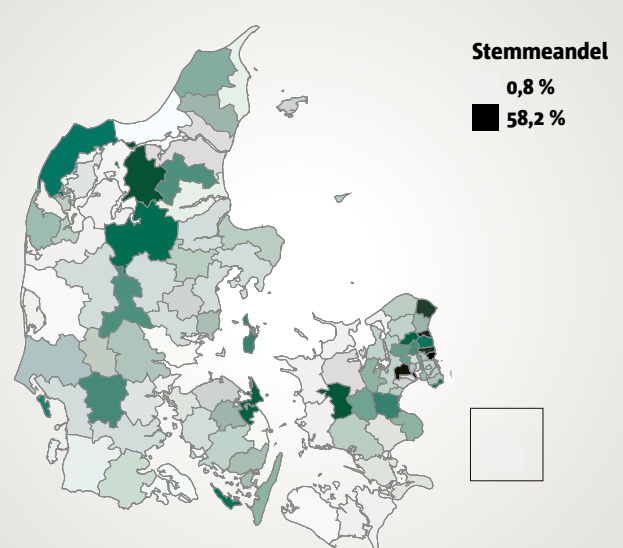
Andre: Nye Borgerlige, Kristendemokraterne samt borgerlister

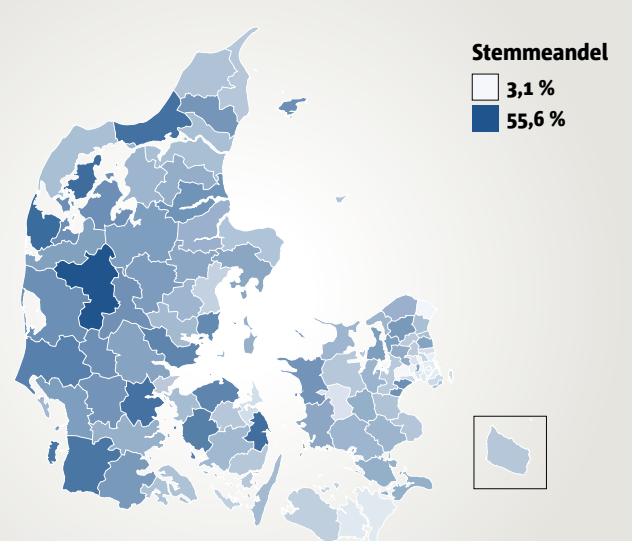
B

C

V

**iPad, medietræning
og museumskort****Sådan
bliver nye
byrødder
klædt på**

De fleste nyvalgte byrødder får tilbudt telefon, tablet, Kattegatkursus og et par avisabonnementer, når de bliver valgt ind. Men indholdet af startpakken varierer fra kommune til kommune.

o godt i gang

Af Astrid Skov Andersen
astrid@kommunen.dk

Når de nye kommunalbestyrelser er på plads, vil der være en del grønne rødder iblandt, der skal hjælpes i gang med det politiske arbejde. Det kræver grundig oplæring i det politiske apparat, og kommunerne har en startpakke klar til både de nyvalgte og de genvalgte.

Kommunen.dk har undersøgt, hvad kommunernes startpakker til byrådsmedlemmer indeholder af teknisk udstyr, abonnementer, kurser og andre goder, og det varierer fra kommune til kommune, hvad byrådsmedlemmerne får stillet til rådighed. På listen findes frikort til biografier og museer, medie-

træning og bøger, tidsskrifter og avisabonnementer.

Mindre IT-pakke

Randers Kommune har en gennemsnitlig startpakke, der tilbyder de nyvalgte et Kattegatkursus hos COK, abonnement på en lokal avis, en landsdækkende avis og to kommunale fagblade samt en IT-pakke bestående af pc, printer og iPad. Derudover vanker der telefoner og medietræning til udvalgsformænd.

Brian Slot, der er stabschef i Politik, Kommunikation og Digital Service i Randers Kommune, forklarer, at startpakken skal ruste nyvalgte til det politiske arbejde, det praktiske omkring byrådet og opbygge relationer.

- Der er ingen tvivl om, at

grundig introduktion er vigtig, men vi skal også være opmærksomme på, at helt nye byrådsmedlemmer simpelthen får så mange informationer undervejs, så det er vigtigt, at vi løbende giver mulighed for, at de kan komme til os eller deres kolleger, for man har ikke styr på alle processer indenfor det første halve år overhovedet. Man skal igennem en budgetlægningsproces et par gange, før man begynder at føle sig hjemme i den, for det er kompliceret arbejde, fortæller Brian Slot.

- Og så giver vi mulighed for, at de lærer os i administrationen at kende, så de kan komme forbi, hvis de har spørgsmål. Lige meget hvor megen introduktion man laver, så opstår der situatio-

ner undervejs, hvor man har brug for rådgivning, siger han.

I Randers Kommune oplever de en udvikling mod, at behovet for IT-udstyr bliver mindre, og kun få vælger eksempelvis at få en printer.

- Vi kan se, at politikerne bruger deres iPad meget og ikke så meget andet. De får tilbudt at få både en iPad, en computer og en printer, men rigtig mange synes, at hvis de har en iPad, så er det fint, fordi de politiske dagsordener findes elektronisk, fortæller Brian Slot.

På ét punkt skiller Randers sig ud fra de fleste kommuner. De beregner at bruge 25.000-30.000 kroner på medietræning af udvalgsformændene.

- Vi har haft tradition for

medietræning, fordi det er en stor opgave for udvalgsformændene at kunne håndtere og servicere pressen på en god måde, siger Brian Slot.

Skrabet i Kerteminde

En af de kommuner, der sammenlignet med andre kommuner har en relativt skrabet startpakke, er Kerteminde Kommune. Her indeholder startpakken en telefon og en iPad - og hverken aviser, blade eller Kattegatkurser.

- Man kan ikke sige, at det er mere skrabet end andre, for vi laver en intern introduktion som erstatning for et Kattegatkursus. Det kan være mere omfangsrigt end Kattegatkurset. Det er Økonomiudvalgets beslutning, at man i stedet for Kattegatkurset hellere ville tilbyde et mere

specifikt og målrettet kursus mod Kerteminde Kommune, forklarer Tim Jeppesen, der er kommunaldirektør i Kerteminde Kommune.

Han oplever, at kommunens pressede økonomi har smittet af på startpakken, som ikke indeholder abonnementer på aviser eller fagblade.

- Jeg oplever ikke, at der er nogen efterspørgsel efter det. Jeg vil også sige, at Kerteminde Kommune har en økonomi, som er relativt presset, så vi har også nogle byrådsmedlemmer, som har spurgt, om vi ville være opmærksomme på at spare der, hvor spares kan. I forhold til et abonnement på Fyens Stiftstidende - som mange alligevel har selv - ville mange byrådsmedlemmer sige, at de fortsætter

MONTAGE: JAKOB THUEMOES / FOTOS: UNSPLASH

- Vi har haft tradition for medietræning, fordi det er en stor opgave for udvalgsformændene at kunne håndtere og servicere pressen på en god måde.

Brian Slot, chef i Politik, Kommunikation og Digital Service i Randers Kommune

abonnemtet privat og sparer kommunen nogle penge. Det er også en linje, vi prøver at administrere efter, siger Tim Jeppesen.

Fri adgang til byrødder

Roskilde Kommune oplyser, at de som en del af standardpakken tilbyder byrådsmedlemmer partoutkort til Roskilde Badet, Vikingeskibsmuseet og Roskilde Museum plus ledsager. Forklaringen fra en medarbejder i sekretariatet lyder, at det har der længe været tradition for, og at det ikke anses som ualmindeligt at tilbyde byrådsmedlemmer fri adgang til kommunens kulturinstitutioner. Tårnby Kommune oplyser, at de tilbyder byrådsmedlemmer frikort til Kastrup Bio samt kommunens idrætsan-

læg.

I Randers Kommune har man også drøftet, om byrådsmedlemmer skal have adgang til kulturelle tilbud, selvom det ikke bliver tilbudt som en del af introduktionspakken.

- Som politiker har man en opgave i at komme ud og snakke med folk og lave interessevaretagelse for kommunen, og det kan være relevant i forbindelse med åbninger, receptioner og steder, hvor der kommer mange mennesker. På den facon kan der være forskellige situationer, hvor det er en mulighed, lyder det fra Brian Slot.

På kommunen.dk kan du se en samlet liste over kommunernes startpakker. ●

Eksempler på kommunale startpakker

- ▶ **Teknisk:** Telefon og iPad
- ▶ **Abonnementer:** Ingen
- ▶ **Kurser:** Intern introduktion for nyvalgte og introduktion i udvalgene

"Nye byrådsmedlemmer er meget forskellige. For nogle er det vigtigt med en meget grundig introduktion til de formelle rammer. For andre er det vigtigere med andre ting, så det er svært at sige, hvad der er vigtigt. I Kerteminde Kommune har vi i vores introduktionskursus noget om de formelle rammer omkring deres arbejde. Men det prøver vi at gøre til en lidt mindre del. Vi prøver at lægge mere vægt på at have nogle drøftelser af, hvordan man udvikler politik: Hvordan formulerer man en sag, fremmer den og får en sag til at vokse i lokalsamfundet og i byrådsapparatet? Jeg tror, at det er vigtigt at starte med at tale visioner, drømme og politik med nye byrådsmedlemmer og drøfte med dem, hvordan de bedst har mulighed for at realisere de drømme, de kommer med."

Tim Jeppesen, kommunaldirektør i Kerteminde Kommune

- ▶ **Teknisk:** Tablet, pc og printer. Telefon til udvalgsformænd.
- ▶ **Abonnementer:** Amtsavisen mandag-lørdag, JP søn- og helligdage, kommunen.dk og Danske Kommuner
- ▶ **Kurser:** COK's Kattegatkursus + medietræning til udvalgsformænd

"Det er et spørgsmål om, at helt nye byrådsmedlemmer skal godt i gang og forstå alt det praktiske og komme godt i gang med de politiske diskussioner, og det forsøger vi at understøtte dels ved at have nogle seancer, hvor vi fortæller om parkeringsforhold og praktiske ting, dels ved også at bruge tid på at fortælle om det kommunale budget. Så får de tilbudt et Kattegatkursus, hvor de har mulighed for at være sammen med andre nyvalgte politikere, få det fortalt på en anden måde og diskutere det politiske håndværk. Derudover er der også introduktioner af fagområderne i udvalgene."

Brian Slot, stabschef for Politik, Kommunikation og Digital Service i Randers Kommune

- ▶ **Teknisk:** Telefon, tablet, pc og printer
- ▶ **Abonnementer:** Abonnement på to aviser + kommunen.dk og Danske Kommuner
- ▶ **Kurser:** Intern introduktion samt introduktionshåndbog

"Vi er som andre steder blevet papirløse, og det skal vi og politikerne have til at fungere så effektivt som muligt. Driften omkring byrådet, udvalget og magistraten er digitaliseret, og derfor tilbyder vi udstyr. Det vil koste os mere tid og flere ressourcer, hvis politikerne telefoner eller computere ikke virker optimalt. Vi har en dagsorden, som skal køre uden problemer, og det vil ikke give mening, hvis deres eget udstyr ikke passer til vores systemer. Produkterne er også blevet billigere end før i tiden, så det er ikke en lige så stor udgift, som det engang har været. Vi tilbyder abonnementer på aviser, da det er et serviceniveau, der er politisk besluttet for længe siden. Det har vist sig at fungere godt, og derfor har vi det stadig."

Christian Andersen Mølgaard, juridisk chef i Aarhus Kommune

- ▶ **Teknisk:** Telefon og enten tablet eller pc
- ▶ **Abonnementer:** Bøger, tidsskrifter og aviser efter eget valg op til 5.700 kroner
- ▶ **Kurser:** Intern introduktion samt COK's kursus "politikudviklingspillet"

"Man kan abonnere på aviser og tidsskrifter eller købe bøger for et bestemt beløb, så man kan følge med i, hvad der sker indenfor nogle fagområder eller i kommunalpolitik. Der vil dog altid være en vurdering af, om det er relevant for byrådsarbejdet. Man kan ikke bare købe skønlitteratur for alle penge. Vi har en række introforløb og kurser, som vi netop er i gang med at koordinere. Der kommer nye medlemmer i kommunalbestyrelsen, og for mange er det en ny verden at træde ind i. Derfor prøver vi at klæde dem godt på til at forstå arbejdsgangen, og hvordan systemet fungerer. Det skal også give dem nogle redskaber, så de kan udføre deres arbejde på den bedste måde. Det kunne for eksempel være medietræning, hvor man lærer at udtale sig på vegne af Albertslund Kommune, selvom det nok langt fra er alle, der kommer til at skulle det. Det er også muligt at henvende sig til os, hvis man som byrådsmedlem gerne vil på et bestemt kursus. Før i tiden havde vi et specifikt beløb afsat til det, men det blev simpelthen for besværligt for både os og politikerne. Derfor vurderer vi løbende, om et givet kursus er relevant og pengene værd."

Janus Enemark Nissen, kommunikationskonsulent i Albertslund Kommune

De valgte ...

FOTO: CHARLOTTE DE LA FUENTE, RITZAU FOTO

Jeg ville ønske at kunne sige, at jeg er jublende lykkelig"

Socialdemokratisk stemmesluger vil samarbejde bredt trods absolut flertal byrådet.

Af Johannes Baunsgaard Lange
johannes@kommunen.dk

Andre ville sikkert have svært ved at få armene ned, men Frederikshavns socialdemokratiske borgmester Birgit Stenbak Hansen reagerede yderst besindigt på, hvad der for både hende og partiet må betegnes som et drømmevalg.

14.862 personlige stemmer ud af 35.057 fik hun. Det svarer til 42,8 procent af alle stemmer i kommunen, hvilket er ny rekord.

- Jeg ville ønske at kunne sige, at jeg er jublende lykkelig, men jeg er allerede ramt

af realiteten om, at der kommer en hverdag i morgen, siger Birgit Stenbak Hansen, der selv er overrasket over det flotte valgresultat.

Med 18 ud af 31 mandater har Socialdemokratiet nu absolut flertal i byrådet. Men Birgit Stenbak Hansen holder fast i, at der skal være et godt samarbejde mellem partierne:

- Jeg lægger op til, at der skal indgås en bred konstituering. Det er ikke 'the winner takes it all' fra vores side, for det er ikke sundt for samarbejdet i kommunen. Vi i Socialdemokratiet vil kunne bruge vores flertal i nogle sager, mens vi i andre skal indgå i større samarbejder med de andre partier, siger borgmesteren, der har siddet siden valget i 2013. ●

kommunen.dk snakkede i de hektiske timer på valgnatten og dagene derpå med nogle af valgets vindere og tabere.

FOTO: RENÉ SCHÜTZE, RITZAU FOTO

"Jeg skal hjem og fejre det med en 'morfar' senere."

Leon Sebbelin (R) kan som landets eneste radikale borgmester glæde sig til fire år mere som borgmester i Rebild Kommune.

Af Hanne Korvig
hanne@kommunen.dk

Vi fik strikket en aftale sammen, som vi alle kan se os selv i. Nu ligger der en opgave og venter, og den både glæder jeg mig til og er ydmyg overfor at skulle prøve at løf-

te.

Efter en bred politisk konstituering med Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti blev Leon Sebbelin få timer efter stemmeoptællingen af sine kolleger i byrådet valgt til landets pt. eneste radikale borgmester.

"Fuldstændig uforudsigeligt" kalder han valget i Rebild, og selvom konstitueringen politisk blev bred, var

det reelt kun 13 af byrådets 25 medlemmer, der pegede på Leon Sebbelin, som var godt brugt, da kommunen.dk fangede ham.

Jeg skal nok hjem og have en lille 'morfar' på sofaen. Og så skal familien og jeg have noget godt at spise i aften. Min kone har ikke set så meget til mig de seneste tre-fire uger. ●

FOTO: MICHAEL DROST-HANSEN, RITZAU FOTO

"Jeg er bedre til at styre mit temperament"

Esbjergs nye borgmester Jesper Frost Rasmussen (V) glæder sig til at nøjes med ét job, når han fra nytår tager over efter partifællen Søtrup.

Af Anni Kristensen
anni@kommunen.dk

Borgerne i Esbjerg vil ikke mærke den store forskel, når Venstres Jesper Frost Rasmussen fra nytår overtager jobbet som borgmester fra sin partifælle Johnny Søtrup, der

har siddet på posten i 24 år. Det er i hvert fald Jesper Frost Rasmussens egen vurdering.

- Borgerne vil ikke opleve en anderledes stil. Men mine kolleger kommer til at mærke, at jeg er bedre til at styre mit temperament, og at jeg har en mere involverende stil, siger han.

Med et flertal på 16-15 i blått favor krævede det nogle timers forhandlinger, før konstitueringen var forhandlet på plads på selve valgnat-

ten. Undervejs forhandlede også Socialdemokratiet med DF, Borgerlisten og Konservative, før de tre små grupper slog til, da Venstre tilbød dem hver sin udvalgsformandspost.

- Jeg ser frem til at nøjes med at have ét job, selvom jeg godt er klar over, at det er et 24/7-job, siger han til kommunen.dk. ●

“Der er ikke nogen, der er tabere”

Venstres Karsten Längerich forhandlede sig til borgmesterposten i Allerød og slog dermed den konservative borgmester og stemmesluger Jørgen Johansen af pinden.

Af Hanne Korvig
hanne@kommunen.dk

Gode forhandlinger kræver god tid, påpeger han, så Karsten Längerich (V) havde kun nået at få halvanden times søvn, da kommunen.dk fangede ham for at høre, hvordan det føles at slå en konservativ stemmesluger som Allerøds nu afgående borgmester Jørgen Johansen.

Der er jo ikke nogen, der er tabere. Det drejer sig om, at vi allesammen står sammen, og at vi allesammen har lyst til at få et konstruktivt samarbejde. Vi har lavet en bred konstituering med seks ud af otte partier. Det er vi godt tilfredse med. Vi er 15 ud af 21 i byrådet, siger den endnu lidt

groggy kommende borgmester, der allerede anså vejen til borgmesterposten som banet, da han af byrådskollegerne valgtes til at lede konstitueringforhandlingerne.

Pulsen er høj. Jeg glæder mig til at komme i gang med det politiske arbejde. Vi tror på, at vi kan få et bedre og bredere samarbejde i byrådet, og formålet skal være, at vi gerne vil forbedre kerne-

velfærden. Det er der et ret bredt ønske om i Allerød på tværs af hele det politiske spektrum. Vi har jo haft en længere periode, hvor byrådet ikke rigtig har kunnet samarbejde om de store reformer, hvilket har gjort, at der ikke er sket så meget på det område. Der er behov for noget mere langtidslægning og en vision for Allerød, siger han.

FOTO: RITZAU FOTO

“Det er altid godt at have flere heste i folden i politik”

Vælgerne på Syddjurs slap for drama og intriger, da en bred konstitueringsaftale gav borgmesterposten til Socialdemokratiets Ole Bollesen.

Af Johannes Lange Baunsgaard
johannes@kommunen.dk

Med en bred konstitueringsaftale i ryggen blev Ole Bollesen (S) forholdsvis smertefrit ny borgmester i Syddjurs.

- Vi vil satse på et bredt samarbejde. Jeg ved godt, at det er noget, alle siger, men jeg mener det virkelig. I denne kommune skylder vi borgerne det, siger Ole Bollesen til kommunen.dk med henvisning til balladen omkring borgmesterposten ved kommunalvalget i 2013. Dengang sprang Venstre fra en skriftlig aftale om, at borgmesterposten skulle gå til Socialdemokratiet, så borgmesterkæden endte med at gå til partiets egen Claus Wistoft (V).

Episoden skabte en dårlig

FOTO: MIKKEL BERG PEDERSEN, RITZAU FOTO

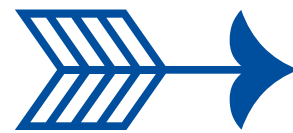
politisk kultur i byrådet, hvor skænderier og interne stridigheder fyldte en del.

Der er nu blevet valgt fem nye socialdemokratiske kandidater ind i byrådet. Om én af dem om fire år skal være partiets spidskandidat, vil

Ole Bollesen ikke ud med.

- Det er jo noget, man skal arbejde sig henimod. Men det er altid godt at have flere heste i folden i politik, som han siger.

... og de vragede

» Fortsættes på næste side

“Det er lykkedes dem at få mig fremstillet som et dårligt menneske”

Konservative Dorte Meldgaard fra Hillerød føler sig misforstået og må nu afgive borgmesterposten.

Af Astrid Skov Andersen |
astrid@kommunen.dk

- Jeg tror, nogen har haft held til at fortælle historien om, at jeg snød nogen for fire år siden. Og det har vi ikke været dygtige nok til at sige, at det gjorde jeg ikke, siger afgående borgmester i Hillerød Dorte Meldgaard (K).

Hun kan ikke komme i tanker om andre grunde til valgresultatet, hvor De Konservative gik tilbage med 4,7 procentpoint og dermed mister to mandater i byrådet.

Dorte Meldgaard ærger sig. Hun kom i modvind efter kommunalvalget i 2013, hvor hun sikrede sig borgmesterposten med støtte fra Socialdemokratiet, SF, Fælleslisten og Radikale Venstre, mens Venstre, der ellers var kommunens største parti efter valget, endte som den store taber.

Det fik borgere til at gå i fak-

keloptog i protest, fordi de mente, at deres blå stemmer blev vekslet til rød politik.

- Det er lykkedes dem at få mig fremstillet som et dårligt menneske, siger Dorte Meldgaard, der kort efter valget meldte sig klar til at finde et nyt job.

- Der er sikkert mange gode muligheder. Jeg har lært ekstremt meget om mig selv, om

andre mennesker og om ledelse i de fire år, så der er bestemt noget at bygge videre på. Jeg tænker også på at lægge kræfter i noget frivilligt arbejde som for eksempel Røde Kors eller Kræftens Bekæmpelse. Det har jeg lidt tid til at finde ud af, lyder det fra den afgående borgmester.

“Min person har været et problem”

Stevns' siddende borgmester vinker uden fortrydelse farvel til mange møder, negative sager og tunge borgerhenvendelser.

Af Astrid Skov Andersen |
astrid@kommunen.dk

- Min første reaktion på valgresultatet er, at jeg selvfølgelig er skuffet over, at vores liste kun kom ind med to mandater. Vi havde nok regnet med at komme ind med lidt flere. På den anden side blev vi kommunens tredjestørste parti, og det er jo på en måde positivt, siger Mogens Haugaard Nielsen, Stevns' borgmester, der forlod Venstre i februar efter uro og interne stridigheder.

- Jeg kan mærke, at de andre partier føler, at jeg skal tage hovedparten af ansvaret for den uro, der har været i den forgangne valgperiode - at min person har været et problem. Der var i aftes en stemning af, at for at få ro skulle der en ny borgmester til, og det har jeg accepteret, siger Mogens Haugaard Nielsen. Set i bakspejlet er den afgå-

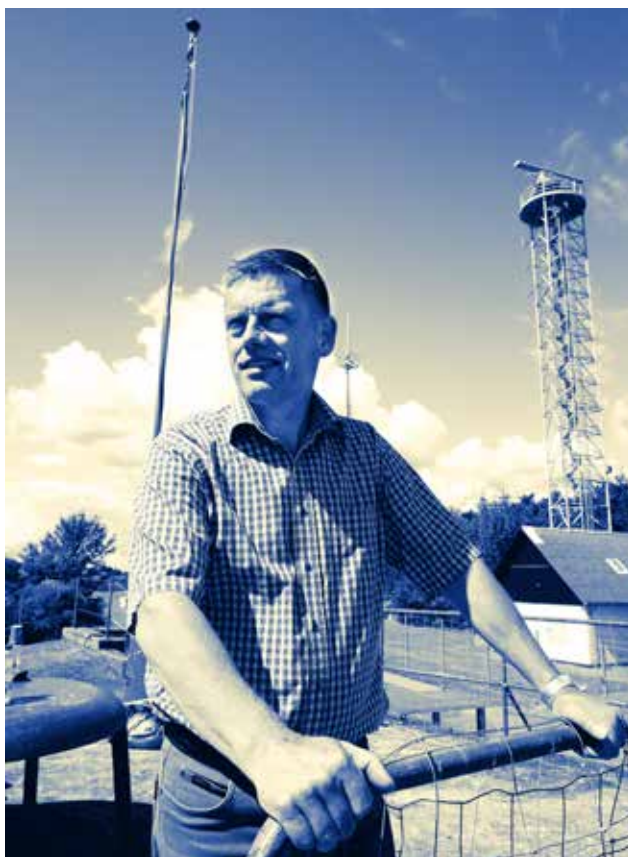

FOTO: MORTEN LANGKILDE, RITZAU FOTO

ende borgmester dog stadig fuldt tilfreds med beslutningen om at forlade Venstre for at stifte et nyt parti. De tunge og negative sager, der af og til lander på borgmesterens bord, vinker han også uden fortrydelse farvel til.

- Jeg kommer heller ikke til at savne de utallige møder, hvor man må fravælge fami-

lien, siger Mogens Haugaard Nielsen, der ser frem til sin nye rolle som udvalgsformand og et fritidsliv med plads til familie, idrætsaktiviteter og andre kulturaktiviteter.

... og de vragede

« Fortsat fra forrige side

“Det går fuldstændig imod vælgerne dom”

FOTO: BENJAMIN NØRSKOV, RITZAU FOTO

Socialdemokratiets borgmesterkandidat i Vejle er stadig forundret over at være blevet holdt ude af forhandlingslokalet.

Af Johannes Lange Baunsgaard
johannes@kommunen.dk

Søren Peschardts (S) oplevelse af valgnatten i Vejle kan nok bedst beskrives som en rutsjebanetur. Borgmesterkandidaten fra Socialdemokratiet startede med at se sit parti komme op på 11 mandater og blive kommunens stør-

ste. Men han blev ikke lukket ind til forhandlinger om konstitueringen af blandt andet Venstre og Dansk Folkeparti.

Lidt mere end en dag efter er Søren Peschardt stadig forundret over ikke at være blevet inviteret indenfor.

- Det går fuldstændig imod vælgerne dom. Vi fik et papir med to tomme pladser i to fagudvalg, og det var et 'take it or leave it' -tilbud. Det gad vi ikke være med til. Hvis vi havde forhandlet, kan det sagtens være, at resultatet var blevet det samme, men

den mulighed fik vi aldrig, og det undrer mig, siger Søren Peschardt.

Han mener ikke, at det vil gøre samarbejdet i byrådet lettere fremadrettet:

- Denne sag kombineret med borgmesterpartiets ekstremt dårlige håndtering af havnesager og andre katastrofesager i Vejle, gør det ikke nemmere at navigere i det politiske landskab for politikere og vælgere, siger Søren Peschardt. ●

De mest populære politikere

42,40%	Birgit S. Hansen	(S) Frederikshavn	21,90%	Uffe Jensen	(V) Odder
36,60%	Hans Toft	(K) Gentofte	21,50%	Peter Sønderby Westphal Sørensen	(S) Horsens
35,70%	Michael Ziegler	(K) Høje-Taastrup	20,70%	Jacob Bundsgaard	(S) Aarhus
33,60%	Jacob Bjerregaard	(S) Fredericia	20,70%	Holger Schou Rasmussen	(S) Lolland
31,80%	Thomas Gyldal Petersen	(S) Herlev	20,40%	Marie Stærke	(S) Køge
30,90%	Marcel Meijer	(S) Samsø	19,20%	John Brædder	(lokalliste) Guldborgsund
29,70%	Joy Mogensen	(S) Roskilde	19,10%	H.C. Østerby	(S) Holstebro
28%	Kenneth Muhs	(V) Nyborg	18,70%	Benedikte Kiær	(K) Helsingør
28%	Thomas Adelskov	(S) Odsherred	18,20%	Ole Bjørstorp	(S) Ishøj
27,70%	Arne Boelt	(S) Hjørring	18,10%	Kent Magelund	(S) Brøndby
27,20%	Tonni Hansen	(SF) Langeland	18,10%	Erik Lauritzen	(S) Sønderborg
27,20%	Jesper Würtzen	(S) Ballerup	17,90%	Morten Andersen	(V) Nordfyns
25,30%	Thomas Kastrup-Larsen	(S) Aalborg	17,90%	René Christensen	(DF) Guldborgsund
25,20%	Erik Nielsen	(S) Rødovre	17,40%	Niels Hörup	(V) Solrød
25%	Henrik Rasmussen	(K) Vallensbæk	17,10%	Allan Andersen	(S) Tårnby
25%	Peter Rahbæk Juel	(S) Odense	17,10%	Søren Steen Andersen	(V) Assens
24,90%	Tobias Birch Johansen	(V) Læsø	17%	Ole Bondo Christensen	(S) Furesø
24,30%	Nils Borring	(S) Favrskov	17%	Peder Christian Kirkegaard	(V) Skive
23,60%	Hans Ejner Bertelsen	(V) Morsø	16,10%	Thomas Andresen	(V) Aabenraa
23,50%	Jørn Pedersen	(V) Kolding	15,80%	Knud Vældgaard Kristensen	(K) Vesthimmerland
23,20%	Johannes Lundsryd Jensen	(S) Middelfart	15,70%	Martin Damm	(V) Kalundborg
23,10%	Lars Krarup	(V) Herning	15,40%	Erik Flyvholm	(V) Lemvig
23%	Sofia Osmani	(K) Lyngby-Taarbæk	15,20%	Kirsten Jensen	(S) Hillerød
22,10%	Winni Grosbøll	(S) Bornholm	14,40%	Henrik Hvidesten	(V) Ringsted
22%	Carsten Rasmussen	(S) Næstved	14,20%	Morten Slotved	(K) Hørsholm

FOTO: NIELS HOUGAARD, RITZAU FOTO

“Nu trækker jeg lige luft ind”

Allerøds borgmester Jørgen Johansen (K) fik et rigtig godt valg med 1.612 personlige stemmer - alligevel måtte han se borgmesterposten gå til en anden.

Af Hanne Korvig
hanne@kommunen.dk

Der skete det, at de andre, Radikale Venstre, Socialdemokratiet og SF, havde lavet en aftale forinden. Og de pegede på Venstre. Og det

kan jeg jo ikke rigtig gøre så meget ved. Selvom vi er det største parti, kan jeg jo ikke tvinge de andre til at ... altså: De borgerlige partier fik jo én på frakken i Allerød.

Da resultaterne i løbet af valgnatten begyndte at tikke ind, stod det allerede klart for Allerøds nu afgående borgmester Jørgen Johansen (K), at borgmesterposten meget vel kunne være tabt.

Igennem de sidste par måneder har jeg sammen

med de to andre store partier i Allerød, Venstre og Socialdemokratiet, holdt møder om, hvordan vi kunne undgå konstitueringsfights som de sidste to gange. Og under de snakke har jeg kunnet fornemme, at der var en aftale, fordi nogle kom til at snakke over sig. Det var faktisk Karsten (red. Längerich, den kommende borgmester i Allerød), der selv sagde for åben skærm ... at de havde peget på ham; at de allerede

havde 12-14 mandater, så ...

Lige nu sidder jeg i en stol og kigger ud over alt det grønne og vores sø og snakker med dig. Men ellers har jeg brugt det meste af tiden på at svare alle de dejlige, fantastiske mennesker, der bekymrer sig om mig eller har villet give mig en virtuel krammer. Og lige om lidt skal jeg ud at fjerne alle plakaterne. Nu trækker jeg lige luft ind, siger han. ●

Kommunalvalg er blevet landspolitiske

strategi

Maria Steno er kommunikationsrådgiver og partner i Geelmuyden Kiese og kommunalpolitiker (Lokallisten) i Rudersdal.

Hvordan vil KV2017 blive husket? Historieskrivningen om KV17 er selvfølgelig forskellig fra kommune til kommune og forskellig fra kandidat til kandidat afhængigt af valgets resultat. Men summen af de 98 forskellige valg og flere tusind kommunale kandidaters forskellige oplevelser vil synliggøre tre tendenser.

Landspolitikere blev lokale

Landspolitikerne har været på gaderne lokalt som aldrig før, og de har været velkomne. Alle landspartierne har på hver deres måde haft noget at bidrage med til den lokale fortælling - modsat ved sidste valg, hvor GGGI-sagen og Løkkes underbukser ikke ligefrem havde en gavnlige effekt lokalt og ifølge valgforskerne kostede Venstre stemmer. Til dette valg har Venstre haft så megen realpolitisk medvind, at de lokale gerne tog imod lidt stjernestøv fra en minister eller ordfører. Kun Alternativet har haft udfordringer fra centralt hold, og deres sager kom for sent til for alvor at påvirke planlægningen af valgkampen. Landspolitikerne har stillet op til debattmøder, fællesfoto og video, uddeling af flyers og lignen-

de, hvilket har medvirket til at skabe opmærksomhed og samtidig sikret hjælp fra de lokale kandidater, når landspolitikerne selv får brug for frivillige ved næste folketingsvalg. Deres engagement er samtidig udtryk for et stigende fokus på kommunalvalget som et midtvejsvalg i folketingets valgperiode. En tendens, som er kraftigt italesat af kommentatorer og medier og samtidig forstærkes af det store engagement i valget fra partiernes ledere og repræsentanter på Christiansborg.

Derudover har de landsdækkende nyhedsmedier, særlig DR, skruet op for dækningen af kommunalvalget i et forsøg på at tale til læsere, lyttere og seere over hele Danmark. Dækningen har til tider været præget af, at journalister fra hovedstaden ser de lokale opgør mere sort-hvidt. Det vil sige med tydeligt modsætningsforhold mellem rød og blå blok - set i forhold til, hvordan lokalaviser og borgere oplever hverdagen lokalt, hvor fløjkrigen oftest er afløst af samarbejde. Derudover har de nationale medier en til tider ironisk distance til de lokale dagsordener og kandidater. Et eksempel på det er Altingets serie om partiernes højborgere. For at øge relevansen af medie-dækningen til læsere udenfor den portrætterede kommune bliver kandidaterne og borgmestrene gjort mere stereotype, og der fokuseres mere på de personlige dramaer end på de lokale mærkesager. Tænk for eksempel på DF's kamp for borgmesterposten i Guldborgsund eller John Dyrbys kamp i Slagelse.

Fløjshandskerne er taget af

Derudover har de nationale medier bidraget til at sprede møgsager. KL fik en ordentlig tur i

”Konflikten bliver hårdere trukket op mellem partierne, og samtidig forlænges og forstærkes effekten på de sociale medier, så møgsagerne ikke dør lokalt.”

manegen på TV2. Og jeg behøver blot at sige bryllup, forsamlingshus og fuckswing - så ved alle nok, hvad jeg mener. Selv et videoklip fra et ellers kedsommeligt kommunalbestyrelsesmøde i Helsingør kan blive en Ekstrablads-historie i et forsøg på at udstille borgmester Benedikte Kiær's temperament. Møgsager og den negative kampagne er fulgt med landspolitikkens, de landsdækkende nyhedsmedier og de sociale medier. Konflikten bliver hårdere trukket op mellem partierne, og samtidig forlænges og forstærkes effekten på de sociale medier, så møgsagerne ikke dør lokalt, men lever gennem hele valgkampen og på tværs af kommunegrænserne. Nu hvor valget er overstået, tror jeg, flere kommunalpolitikere bag lukkede døre vil indrømme, at de er mere rystede over hårdheden i karaktermordet på Anna Mee end over det gratis udlån af lokalet på rådhuset. Kommunalt politikere har været vant til relativt lidt opmærksomhed. Det billede har de nationale medier været med til at ændre for især borgmestrene.

Forstærket borgmestereffekt

De landsdækkende medier dækker de mest

kendte politikere, og det er ofte borgmesteren eller landspolitikerne, som stiller op lokalt. Tænk bare på den synlighed, udvalgte borgmestre fik i bedste sendetid i anledning af Demokratiets Aften på DR søndagen før valget. Det store fokus på især borgmestre er formentlig med til at forstærke borgmestereffekten. I hvert fald er antallet af kommuner, hvor borgmesteren har absolut flertal, fordoblet fra 10 til 20 kommuner ved valget i 2017. Det er en meget markant udvikling, som betyder, at en femtedel af landets kommuner efter valget reelt har etpartistyre. Så mens det landspolitiske fokus fra Christiansborg og medierne er flygtigt, vil det øgede personfokus få politiske konsekvenser langt efter valget i de pågældende kommuner. På godt og ondt. ●

» Kommenter klummen på www.kommunen.dk

Vi håber, at du nyder din avis

- men husk på, at vi er mere end en papiravis.

På vores nye hjemmeside kommunen.dk publicerer vi løbende nye artikler, for eksempel omkring 20 baggrundsartikler og interview i dagene omkring kommunalvalget i sidste uge. Du finder også interaktive grafikker og kort - blandt andet kan du lige nu se kort over, i hvilke kommuner de enkelte partier er gået frem og

tilbage ved KV17, og hvor i landet de står stærkest. Vi bringer uddrag og anmeldelser af bøger, friske navnenyheder, tweets om kommunalpolitik og meget andet. Følg med på kommunen.dk og i vores nyhedsbreve.

kommunen.dk

”Jeg er ikke så meget en ‘pain in the ass’ længere”

Herlevs borgmester kan godt lide karakterfaste hunde, der ikke lyster for enhver pris. Sådan er han også selv. Han ved, hvad han vil, er klar i spyttet og har altid fyldt meget i et rum. Til gengæld har han masser af hjerterum til byens udsatte borgere. Kom med bagom **Thomas Gyldal Petersen** (S), der personligt sikrede sig 31,8 procent af samtlige stemmer i Herlev.

Bagom borgmesteren

Hanne Korvig
hanne@kommunen.dk

Da Thomas Gyldal Petersen gik i folkeskolen, anede han ikke, at der var noget, der hed gymnasiet. Det gik først op for ham senere, da han kom hjem til kammerater, som havde akademiske forældre og store søskende, som gik på gymnasiet.

Selv voksede han op i det sociale boligbyggeri Hjortegården i Herlev sammen med sine to søskende og sin mor, der var pædagog, og sin far, der var maskinarbejder. Selvom forældrene blev skilt, da Thomas var to år, var hans opvækst tryk og stabil. Forældrene bosatte sig med kort afstand, så Thomas nemt kunne løbe til og fra.

Hjortegården er i dag som dengang præget af stor social mangfoldighed, hvilket bety-

der alt for ham.

”Det er i det mangfoldige fællesskab, at vi har vigtige vinduer ind til verdener og til liv, som er anderledes fra vores eget. Det er enormt betydningsfuldt, at man kan spejle sig i forskellige miljøer - særlig for dem, hvis verden ikke er så stor, og hvor forældrenes tilknytning til arbejdsmarkedet ikke rigtig er til stede.”

Han erkender betydningen af, at han selv så, at man kunne gå gymnasievejen. På Thomas Gyldal Petersens CV står der cand.scient.pol., og han er i dag borgmester på 7. år.

Hvad har været din største triumf som borgmester?

Det har været at vende krise til fremgang. Vi har fået skabt brede budgetaftaler. Fået bred opbakning i kommunalbestyrelsen til bolig- og erhvervsprojekter. Vi bliver flere indbyggere, får skabt

nye arbejdspladser - så optimismen stiger i Herlev. Og det er jeg stolt af.

Og den tungeste oplevelse?

Den 4. november sidste år blev en ung, gravid kvinde bestialsk myrdet i Elverparken. Det var en mavepuster. Det er det stadig - også fordi morderen ikke er fundet endnu. Vi var en by i sorg, og folk var bange. Hændelsen satte en dagsorden og en stemning i vores by, som vi har arbejdet rigtig meget med: Hvordan kunne vi skabe tryghed og hjælpe hinanden i Herlev?

Sammen med borgerne har vi nu udviklet en tryghedsapp, hvor man kan indrapportere, hvis der er noget, der gør én bange. Og er man utryk ved at luften sin hund, så er der borgere, der hjælper med det. Vi har også iværksat et stort lysprojekt i Elverparken, som åbner her i november. Det første lysprojekt ud af

fire, som skal gøre os trygge, når vi færdes der. Det hedder nu ‘Herlev passer på Herlev’.

Det har været - og er - rørende at se og opleve, hvordan alle i det her mørke står sammen og hjælper hinanden.

Hvilken anden nuværende borgmester ville du helst strande på en øde ø med? Og hvorfor?

Min gode kollega Erik Nielsen i Rødovre, som jeg har kendt i rigtig mange år, også før jeg blev borgmester. Han er en særlig god ven og én af dem, jeg søger råd og vejledning hos. Han er erfaren uden at være belærende, og han har respekt for det, jeg kan, så han er ikke alfaderlig. Han har hjulpet mig meget. Vi ser også ishockey sammen. Men på isen er vi store rivaler.

Hvordan leder du?

Jeg gør mig umage med at sætte en klar politisk retning.

Hvad er det for en rejse, vi er

”Det gør mig tosset, at det stadig, på trods af måske 50 års ihærdighed, ikke er lykkedes os at få gjort noget ved den negative sociale arv.”

på? Hvad er målet? Jeg sætter barren højt og har høje forventninger til, at folk kan løfte opgaverne. Jeg giver dygtige mennesker plads til, at de kan fylde deres roller ud. Men der er ingen tvivl om, at der er mennesker både i det politiske rum og også blandt vores medarbejdere, der synes, at jeg er en type, der stiller store krav og gerne vil have, at tingene sker hurtigt og effektivt. Jeg er et utålmodigt menneske. Og kæmper, når jeg synes, at ting går for langsomt. Jeg er meget: For

fanden, vi kan jo se, at det her ikke virker ... lad os få det til at virke nu, ikke?!

Er der noget i dit arbejde, der fylder for meget? Noget, du gerne ville være fri for?

Alle de statslige benspænd. Styringen af den kommunale økonomi. Anlægslofter og -budgetter, som gør, at vi ikke kan gøre, som vi vil - også selvom vi har finansieringen på plads til at løfte og udbrede vores servicetilbud. Derfor er der noget i den statslige styringsmekanisme, som grundlæggende er helt forkert tænkt. Dybt generende. Af og til kunne jeg godt tænke mig at være en stat i staten og være helt fri af det der Folke-

Hvad synes du selv er det klogeste, du har sagt?

Det er tak! Man skal huske på, at hver eneste gang noget går godt, så er det, fordi andre

Selvom Thomas Gyldal Petersen revser statens styring af den kommunale økonomi, så sker der gode ting indimellem. Som da Herlev fik sin gigantiske Big Bio tilbage i 2015.

Finn Frandsen, Ritzau Foto

har gjort en forskel - der er ingen, der skaber resultater alene. Jeg takker stort set hver dag - for al den støtte og opbakning, der er til den socialdemokratiske sag.

Og hvad er det klogeste, Thomas som privatperson har sagt?

Det er ja! Da præsten spurgte, om jeg ville giftes med min kone. Det var en meget klog beslutning. Og når alt kommer til alt, vigtigere end alt det andet, man render rundt og laver. Og det kan man nogle gange godt komme til at glemme i en travl hverdag. Det er vigtigt at gøre sig umage med at spille en rolle for andre - det siger jeg også til mine børn.

Hvem eller hvad kan få dig op i det røde felt?

Det gør mig tosset, at det stadig, på trods af måske 50 års ihærdighed, ikke er lykkedes os at få gjort noget ved den negative sociale arv. Og jeg bliver tosset, når andre politikere eller borgere negliger eller udtaler sig nedladende omkring den opgave. Som sagt er jeg vokset op i Hjortegården, hvor jeg har set mennesker leve hårde og

Blå bog

Thomas Gyldal Petersen (S)

► 42 år.

► Borgmester i Herlev siden 2011.

► Gift med Anna.

► De har sammen to piger og en søn på 21, 15 og 13 år.

usunde liv med kort levetid. Jeg har set, hvordan mennesker kan falde til bunds, hvis der ikke er nogen til at hjælpe dem.

Hvilket råd ville den, du er i dag, give dig selv som teenager?

Husk at tale med dine bedsteforældre! Jeg ærgrer mig rigtig meget over, at jeg ikke fik stillet mine bedsteforældre alle de spørgsmål, som jeg savner at få svar på i dag. Fortællingerne om de store skelsættende verdenshistoriske begivenheder, verdenskrigene, deres tanker og oplevelser under Den Kolde Krig, fremvæksten af velfærdssamfundet, deres egen rolle i det? Nu er det for sent. Den autentiske familiefortælling og stemme er væk.

Hvilket karaktertræk kan du bedst lide ved dig selv?

Jeg har det bedst med at tale lige ud af posen. Sådan har jeg altid haft det. Jeg har altid hadet sociale sammenhænge, hvor folk går og putter med tingene. Det med at skulle prøve at regne ud, hvad folk mener eller tænker - det er ikke mig. Jeg sætter pris på, at man ved, hvad man får og står overfor - ved andre og ved mig selv.

Oplever du, at det bliver taget godt imod? At være direkte?

Ja, det synes jeg. Som tidligere nævnt synes jeg, det er vigtigt som øverste leder at vise en klar retning, og det kan man ikke, hvis man putter et 'måske' ind i hver sætning. Folk skal have klare pejlemærker. Jeg siger min mening, også når der opstår konflikter. Men det er klart, at det betyder, at der er folk, der slår sig på mig. Og jeg er bevidst om, at når folk slår sig på mig, så virker det mere voldsomt i kraft af min position, så det tænker jeg da over.

Og hvad kan du mindst lide?

Altså ... mit temperament. Som i øvrigt blev meget synligt, da jeg som 25-årig smadrede mit knæ i fodbold, så jeg ikke kunne spille mere ... Men mit temperament er også en vigtig drivkraft. Havde jeg ikke det, så ville jeg nok ikke være i stand til at holde momentum og holde bevægelse i alle de ting, som jeg er dygtig til at holde bevægelse i. Når jeg er irriteret, er det godt for mig at gå tur med

"Jeg kan huske, at mine klassekammerater skrev i min blå bog: 'Prøv at lytte lidt til os andre. Vi er faktisk ikke idioter allesammen' - haha."

vores hunde: Blixen og Ella. En lille fransk bulldog og en stor fransk mastiff. Navnene er demokratisk valgt af familien, haha.

Man siger, at man vælger hunde, der matcher ens personlighed ...

Det er i alt fald hunde, der er relativt karakterfaste. Jeg kan godt lide hunde med personlighed og som ved, hvad de vil. Som ikke bare sætter sig, fordi man siger 'sit', men som ser på én med et blik, der siger: Og hvorfor er det lige, du vil have, at jeg skal sætte mig ned?

Har du en drengedrøm, du endnu ikke har udlevet?

Ja. Hver eneste gang fodboldlandstræneren skal udtage spillere, så sidder jeg og håber på, at han ringer efter mig, haha. Fra jeg var seks, til jeg var atten, hang jeg stort set over en bold, og indtil jeg blev 17-18 år, havde jeg en naiv drøm om, at jeg ville blive opdaget. Men jeg var ikke dygtig nok. Desværre. Drømmen var ellers at spille i Liverpool.

Hvilket (selvoplevet) årti mindes du med størst glæde? Og hvorfor?

90'erne. Jeg har altid været dybt engageret i samfundsspørgsmål. Murens fald, Sovjetunionens fald, Østblokkens sammenbrud - den der oplevelse af at være ung i en tid, hvor demokratiet vandt over diktaturet, og hvor en spirende optimisme og fremtidstro brød frem. Det gjorde et kæmpe indtryk på mig. Og så var det også det årti, hvor jeg gik fra barn til voksen. Kom på gymnasiet, fik kæresten, startede på universitetet - skabte mig selv som professionelt menneske.

Hvilken rolle falder du tilbage i, når din gamle skoleklasse mødes til jubilæum?

Jeg bliver hurtigt ham, der taler meget, og ham, som hele tiden synes, at vi skal sætte Wham! på. Der er mange, der taler meget - på forskellig vis - i min gamle klasse, men jo, jeg er meget talende og kan godt komme til at fylde meget. Jeg er dog blevet lidt mere rund med årene, lidt mindre skråsikker. Ikke som i gymnasiet, hvor jeg nok var lidt en 'pain in the ass'. Jeg kan huske, at mine klassekammerater skrev i min blå bog: 'Prøv at lytte lidt til os andre. Vi er faktisk ikke idioter allesammen' - haha.

Når jeg ser et dansegulv, så ... skynder jeg mig i baren og

Herlev Kommune: Fem gode og en øjebæ

Hvad er din yndlingsudsigst?

Min hoveddør. Jeg elsker at komme hjem efter en lang arbejdsdag.

Det mest romantiske sted?

Herlev Kirke. Det er rigtig gode minder.

Hvilken butik ville du ikke undvære?

Jeg shopper meget, meget lidt, men mellem mit hjem og rådhuset ligger der en Fakta. Det er min lille livline.

Kommunens bedste kulturtilbud?

Vores dygtige biblioteker. De er så afgørende! De demokratiserer viden og kan give ALLE børn et vindue til verden.

Hvad vil du gerne have, at din kommune skal være kendt for?

Styr på økonomien. Høj service for lav skat. Så de svage også kan "være med".

Den største øjebæ?

Krydset, hvor Herlev Hovedgade og Herlev Ringvej mødes. Vores port ind til Herlev. Ingen arkitektonisk eller æstetisk sammenhæng. Det vil jeg gerne ændre på!

bruger mit knæ som undskyldning for ikke at danse. Jeg er en håbløs danser.

Hvornår blev du for alvor voksen?

Det er klart, at når man får børn, stifter familie, bliver valgt til kommunalbestyrelsen som 22-årig ... så bliver man voksen. Jeg tror, det handler meget om det med at få ansvar for andre.

Hvis du så et stjernesked i aften - hvad ville du så ønske?

At mine børn vil finde godt og lykkeligt fodfæste i den utrolig hastigt udviklende verden, der venter dem forude. ●

Morgendagens meningsdannere

Af Troels Boldt Rømer

24 MILLIONER GODE GRUNDE

Jeg har en indrømmelse. Inden jeg besluttede mig for at læse til læge, troede jeg, at jeg skulle være økonom. Ikke bank-typen, men mere Thomas Piketty-typen. Indigneret, I ved, men god til statistik. Så gik det op for mig, at skriveborde er ret kedelige. Så jeg endte på medicinstudiet.

Slap jeg så for økonomerne? Nope. Nu hedder det bare "Quality Life Adjusted Years" eller noget andet fancy, når vi undersøger effekten af en behandling, forebyggelse eller en ny hokuspokus-idé. Som om et menneskeliv kan gøres op i penge eller tal. For hvad er prisen for et venskab? Et gensyn med et familiemedlem fordrevet af krig? En god barndom? Er det 100.000? 1.000.000? En ny Ferrari?

Men okay: Jeg anerkender, at politikere og embedsmænd har brug for tal. Så hvis vi nu absolut skal lege menneske-matematik, så vil jeg foreslå et tal, som med fordel kan skrives i guld over de nyalgte byrådspolitikeres stole: 24 millioner kroner. Det er, hvad en udsat voksen ifølge Børne- og Socialministeriet koster, hvis man regner udgifterne, fra de er 30 til 75 år, sammen. Med andre ord: Dét er, hvad vi tjener, hver gang vi løfter et (ja, ét!) udsat barn. Og så kan du lægge alt det andet oveni: venskaber, frihed, et godt liv. Ikke dårligt, vel?

Det er altid lettest at forholde sig til de kortsigtede regnestykker. Dem, der strækker sig fra et budgetår til et andet. Men lad os tænke på gevinsten om fem-ti år, hvis vi lykkes med at løfte bare ét barn. Det skal være et meget dyrt løft, før det ikke giver mening. Så meget kan selv en lægestuderende regne ud.

Så hvad kan vi gøre for at løfte? Vi har ikke svaret, men vi har et par ideer, som du gerne må tyvstjæle. Vi er fan af fællesskaber. Frivillighed lugter af noget, man gør alene - fællesskaber derimod er noget, vi skaber sammen. Et par af de fællesskaber, vi dyrker, er dem, der opstår, når tidligere stofmisbrugere laver aktiviteter for nuværende stofmisbrugere i Den-FRI, et lille projekt, der holder til hos os. Der er også Fællessværkerne, som er skudt op 18 steder i landets udkantsskoler som aktivitets-huse for unge. Så er der fællesskaber mellem børn og lektiehjælpere i vores 90 lektiecafeer og båndet mellem vores godt 500 mentorer og de udsatte børn og unge, som er deres mentees.

Eller grunden til, at jeg selv bliver ved med at være frivillig: Den indsatte, som jeg er understøttet af, har løftet sig fra en 14-års-dom til nu at læse med mig på Københavns Universitet. Det er 24 millioner værd. Og mere til.

Hvis store forskelle skal skabes, kræver det både frihed og fokus. Frihed til, at unge ildsjæle kan gøre en forskel og ikke skal trækkes igennem en kafkask regeljungle, bruge tiden på lange møder eller flytte papirer, når de i stedet kunne bruge den på at gøre en forskel. Og fokus på, at der fortsat findes alt for mange udsatte børn og unge i Danmark. Udsatte, som ikke får det bedre, hvis vi lukker dem ude af fællesskaberne i foreninger, idrætsliv eller skole.

I alt det her er kommunen en central spiller. Initiativet skal dyrkes, og der er nok af det. Faktisk så meget, at vi i Ungdommens Røde Kors hver uge modtager 100-120 henvendelser fra unge, som gerne vil være med på missionen. Spørgsmålet er: Er I klar til at være med til at flytte dem fra holdning til handling? For så kan vi rykke mange liv, også uden det koster 24 millioner. ●

"Hvis store forskelle skal skabes, kræver det både frihed og fokus. Frihed til, at unge ildsjæle kan gøre en forskel og ikke skal trækkes igennem en kafkask regeljungle, bruge tiden på lange møder eller flytte papirer."

► Kommenter klummen på kommunen.dk

Troels Boldt Rømer er landsformand for Ungdommens Røde Kors.

Forsker: Ulovligt at udelukke Tvind

Flere kommuner vil stoppe med at bruge de institutioner, som har tilknytning til Tvind. Men det er grundlovsstridigt, vurderer forsker.

Sortlistning

Ronja Pilgaard
Ronj@kommunen.dk

Halsnæs har haft sagen igennem udvalget. I Aalborg er den sendt fra byrådet til udvalgene med stor opbakning fra partierne. Det samme gælder i Odense, hvor alle partier stemte for. Alle steder er budskabet det samme: Vi vil ikke længere bruge Tvinds bo- og opholdssteder. Som den ansvarlige rådmann i Odense, Susanne Crawley Larsen (R), udtrykte det ved byrådsbehandlingen: - Hver gang vi som kommune bruger et Tvind-relateret opholdssted, er vi med til at støtte en organisation, hvis tidligere ledelse fortsat ikke vil lade sig retsforfølge i Danmark. Alene af den grund synes jeg, vi skal holde op med at bruge de opholdssteder, som har tilknytning til Tvind.

Mens nogle kommuner netop nu arbejder på det, har både Lejre og Aarhus allerede truffet en beslutning, og al fremtidig visitation til Tvinds opholdssteder er stoppet.

I alt planlægger mindst 20 kommuner at stoppe med at bruge de bo- og opholdssteder, skoler med videre, som

har tilknytning til Tvind. Det viser en rundspørge, som kommunen.dk står bag, hvor udvalgsformændene fra de ansvarlige udvalg er blevet spurgt, om de overvejer at ændre praksis i forhold til brugen af Tvind-institutioner. 44 har svaret på kommunen.dk's rundspørge.

Tv er ikke en saglig grund

Men så ligetil er det ikke. Det viser byrådsarbejdet i Roskilde. Her har udvalget ganske vist truffet afgørelse om at stoppe med at sende børn og unge på Tvind-institutionerne. I hvert fald indtil Socialtilsynets undersøgelser af bo- og opholdsstederne er afsluttet. Men beslutningen i Roskilde blev ikke truffet uden en smule modstand. Susanne Lysholm, der sidder i byrådet for Enhedslisten, mener nemlig i modsætning til forvaltningen og flertallet i udvalget, at det er ulovligt at stoppe samarbejdet. Hun bakkes op af sit partis jurister.

Og hun bakkes også op af både LOS, Brancheforeningen for Private Sociale Tilbud, samt den advokat, som LOS har fået til at undersøge sagen. Han hedder Niels Vase og er partner i HjulmandKaptain. Derudover er han også

Det er ikke nok, at ledelsen af Tvind er eftersøgt via Interpol. Der skal mere til, før danske kommuner lovligt kan stoppe med at bruge Tvinds opholdssteder.

Foto: Tvindalert.com

”Det er nyt for mig, at vi ikke må stoppe med at bruge dem. Det handler ikke om at blackliste institutionerne, men på baggrund af det analysearbejde, kommunen.dk har lavet, er der navngivet 37 institutioner, som jeg ikke mener vi skal støtte.”

Michael Thomsen (V), udvalgsformand i Halsnæs Kommune

den advokat, som repræsenterer Tvind-institutionen Bustrup.

følge Niels Vase må byrådene slet ikke sådan på forhånd forbyde forvaltningen at bruge specifikke tilbud, hvis ikke de har en saglig grund til det:

- Kommuner må træffe de beslutninger, de vil, men det skal ligge indenfor saglig forvaltning. Og det er ikke en saglig grund, at man har set noget i tv. Derfor bliver det problematisk, hvis man på forhånd vælger nogen fra, uanset at de er godkendte. Det er alle institutionerne, som den her sag drejer sig om, og det vil sige, at de alle kan levere, siger Niels Vase.

At en del af Tvind er efterlyst via Interpol er heller ikke en saglig grund til at fravælge institutionerne, mener Niels Vase. For det kræver, at man kan bevise, at der er tale om en organisation i juridisk forstand:

- Så hvis man kan sandsynliggøre, at der er en sammenhæng, kan man godt undlade at bruge stederne. Men man har outsourcet vurderingen til tilsynene, og hvis Socialtilsynet vurderer, at det ikke påvirker opholdsstedet, så må kommunerne stole på det.

Etik er ikke grund nok

Når kommunerne skal vælge leverandører, må de i princippet vælge, hvad de vil. Men så alligevel ikke. For der er to ting, som kan vægte pris og kvalitet, siger kommunalforsker Roger Buch fra Danmarks Medie- og Journalist-

højskole (DJMX):

- Man må også gerne kigge på, hvad det koster, men man må ikke bare sige, at man skal have det billigste, ligesom man ikke behøver tage det bedste, hvis det er meget dyrt, forklarer Roger Buch.

Man må altså hverken lade etik eller modvilje mod en bestemt pædagogik bestemme, hvilke opholdssteder man vælger.

- Men hvis man mener, opholdsstedet gør det dårligt, må man gerne fravælge et opholdssted. Hvis man for eksempel har dårlige erfaringer, må man gerne fremover vælge det fra, men det skal være på et sagligt grundlag. Og det, at der er tale om en skole, som har tilknytning til Tvind, er altså ikke et sagligt grundlag, siger Roger Buch.

Det er altså ikke lovligt bare at boykotte Tvind-institutionerne, mener forskeren. For det har staten jo prøvet før.

I 1996 havde daværende undervisningsminister, Ole Vig Jensen (R), held til at få gennemført den såkaldte Tvind-lov. Men i 1999 underkendte Højesteret dele af den, netop fordi man ikke på forhånd må udelukke navngivne institutioner, kun fordi de har tilknytning til Tvind.

- Og den blev netop underkendt, fordi den var grundlovsstridig. Her er der grundlæggende tale om, at byrådene enten gennemfører eller overvejer at gennemføre samme beslutning, siger Roger Buch.

’Det er nyt for mig’

I Halsnæs var det ikke et enigt udvalg, som besluttede at stoppe al visitation til Tvind i fremtiden. Men besluttet blev det. Og på begge sider af bordet ønskede man at stoppe visitationen. Uenigheden bestod i, hvordan man ville gøre det.

Når sagen 28. november rammer byrådet, forventer udvalgsformand Michael Thomsen (V) derfor, at det modforslag, der var oppe at vende, kommer til at blive vedtaget. I byrådet har hans politiske modstandere nemlig magten, og modstanderne foreslog til mødet, at man i stedet for bare at stoppe lige sender forslaget en ekstra gang forbi administrationen til yderligere belysning, herunder indhentning af udsagn fra Socialtilsynet om, hvad de agter at foretage sig i sagen.

I mellemtiden lukker kommunen ned for al visitation til Tvind.

Derfor var det også en overrasket Michael Thomsen, kommunen.dk fik fat i. Han har nemlig vendt sagen med forvaltningen allerede, og herfra var meldingen, at kommuner selv må bestemme, hvilke tilbud fra Tilbudsportalen de gør brug af. Dermed er det også muligt at udelukke Tvinds bo- og opholdssteder, skoler med videre.

- Det er nyt for mig, at vi ikke må stoppe med at bruge dem. Det handler ikke om at blackliste institutionerne, men på baggrund af det analysearbejde, kommunen.dk har lavet, er der navngivet 37 institutioner, som jeg ikke mener vi skal støtte. Det skal selvfølgelig foregå lovligt, men jeg er oplyst om, at vi frit kan vælge imellem de godkendte steder, siger Michael Thomsen.

Men det viser sig altså nu ikke at være så let.

Kortere anbringelser

Der er dog måder, kommu-

”Kommuner må træffe de beslutninger, de vil, men det skal ligge indenfor saglig forvaltning. Og det er ikke en saglig grund, at man har set noget i tv.”

Niels Vase, partner i HjulmandKaptain

nerne kan komme udenom at bruge Tvind-institutionerne på - blandt andet ved i højere grad at bruge plejefamilier. Det har man - ikke med Tvind i tankerne, men af andre årsager - valgt at gøre i Herning.

Ligeledes har Aabenraa, som i mange år brugte Tvinds institution Søgårdhus som akutinstitution, truffet beslutning om at overgå til at bruge plejefamilier i stedet for institutioner.

I forbindelse med omlægningen fra institutioner til plejefamilier undersøgte Aabenraa sin anbringelsespraksis.

’Denne kritiske gennemgang resulterede i, at vi ikke længere brugte Tvinds opholdssteder til nye anbringelser, fordi vores analyse viste, at vi historisk havde meget lange forløb på disse opholdssteder,’ lyder det i en mail til kommunen.dk fra Aabenraa Kommune.

Også Roger Buch har et bud på, hvordan kommunerne kan undlade at bruge Tvind i fremtiden. Men det kræver lidt hvid løgn:

- Hvis kommunen reelt gerne vil undlade at bruge Tvind, kan byrådet og forvaltningen jo strikke en forklaring sammen om kvaliteten eller om, at kvalitet og pris ikke hænger sammen, siger han.

Vore konsulenttydelser

- Det nye byråd/udvalg – arven fra det gamle byråd/udvalg
- Udvikling af organisationen, ydelserne og det gode lederskab
- Rekruttering af topchefer, ledere og nøglemedarbejdere
- Studieture for politikere, ledergrupper, chefforeninger m.fl.
- Visions- og strategiprocesser for byråd, udvalg, direktør og ledergrupper
- Det lokale demokrati og aktivt medborgerskab
- Chef-til-leje

H.C. Vestergaard
LEDELSE STYRING UDVIKLING

Brug proceskonsulenter med topledereerfaring. Den erfaring har vi!

Tlf. 7022 0272

www.hcvestergaard.dk

KL-direktør og eks-chef beskylder hinanden for at bryde fortrolighed

KL-direktør Kristian Wendelboe mener, at den fyrede vicekontorchef Dario Silic ved at være anonym kilde til TV2-dokumentar har brudt sin tavshedspligt - og Silic giver svar på tiltale.

KL-ballade

Af Knud Abildtrup
knud@dknyt.dk

KL's direktion overvejer nu en reaktion overfor den tidligere vicekontorchef i Juridisk Kontor i KL, Dario Silic, som KL opfatter som hovedkilde til TV2-dokumentaren 'En rigtig møgsag - Frås i Kommunernes Landsforening'. Ifølge KL har han desuden selv været rodet grundigt ind i uregelmæssighederne.

KL-direktør Kristian Wendelboe har i en redegørelse om sagen på KL's Facebook-side blandt andet skrevet, at 'Det var - i modsætning til, hvad TV2's program postulerer - ikke vicekontorchefen, men en anden medarbejder i KL, der sidste år i efterårsferien adviserede direktionen. Men det er korrekt, at vicekontorchefen også nogle dage, efter direktionen var adviseret, skrev til direktionen om det, han anså for brud på KL's regler og retningslinjer. Det opfattede vi dengang - og gør stadig - som et udslag af, at han følte jorden brænde under sig, da en kollega gik til ledelsen. Der

blev indledt en afskedigelses-sag i forhold til vicekontorchefen - ikke fordi han råbte op, men fordi han havde medvirket til flere forhold, som i hans egen udlægning havde en karakter, han oplagt burde have sagt fra overfor. Og jo helt klart underrettet ledelsen om langt tidligere.'

- Det stod tydeligt for os efter tv-udsendelsen, at han nu havde brudt tavsheds-klausulen fra sin fratrædelse, uddyber Kristian Wendelboe:

Opsagt på gode vilkår

- Vi havde sagt ham op med begrundelsen 'mistet tillid' og en række konkrete eksempler på hvorfor. Gennem sin organisation fik han forhandlet sig frem til en ekstra måned opsigelse - en såkaldt outplacement - oveni de første seks måneder. Og dertil, at han ikke skulle modregnes, hvis han fik nyt job, hvilket han i øvrigt fik.

- Vi ville gerne have sagen lukket. Vi var i gang med at ansætte ny vicedirektør og kontrollere, strammede retningslinjerne for diæter, rejser og bilagshåndtering - og organisationen havde brug for at komme videre. Vi havde heller intet ønske om at 'straffe' ham, og vi behandler normalt folk pænt, så vi mente, det var fair vilkår, siger Kristian Wendelboe til dknyt.

- Samtidig var det meget tydeligt, hvorfor han blev fyret, og det var ikke noget

med 'efter gensidig aftale'. Men det fremgik, at vi fra vores side ikke pindede ud, hvorfor han var blevet fyret, og at han fra sin side ikke skulle rende rundt og bagtale os.

Kristian Wendelboe slår fast, at det, KL nu opfatter som brud på tavsheds-klausulen, meget vel kan betyde, at for eksempel de økonomiske fordele ved aftalen kan falde bort:

- Vi er ikke nået til det endnu, men det kan meget vel blive resultatet.

I sin Facebook-redegørelse skriver Wendelboe tillige, at 'med den viden, direktionen fik, kunne vicekontorchefen efter vores opfattelse ikke fortsætte med at rådgive kommuner om en forvaltningspraksis, som han ikke selv fulgte'.

Fortrolighed et halvt år

Den tidligere vicekontorchef Dario Silic bekræfter, at han er en af kilderne til TV2-dokumentaren. Han mener dog hverken, at han blev fyret i KL eller har brudt nogen tavshedspligt:

- Jeg blev ikke fyret, men indgik en fratrædelsesaftale, og fortrolighedsaftalen gjaldt kun et halvt år, hvilket jeg overholdt.

- Hvorfor jeg ikke stod åbent frem i udsendelsen? Jeg synes, jeg i forvejen havde betalt en høj pris for at fortælle direktionen, hvad der fore-

gik i Juridisk Kontor, og jeg havde ikke brug for mere fokus på min person, siger Dario Silic.

- Jeg mener derimod, at KL brød sin del af fortroligheden ved i Danske Kommuner og Ekstra Bladet at sætte mig - ikke med navn, men med min titel, som var nem at identificere - i bås med ham, der blev meldt til politiet. Som om jeg var den kriminelle.

Silic henviser her til den 'højtplacerede ansatte', som selv sagde op, hvis navn og titel efter politianmeldelsen er omfattet af navneforbud. Ifølge både TV2 og KL var det ham, der blandt andet stod bag indkøbene af de meget omtalte og kostbare Mont Blanc-kuglepenne, og som ifølge TV2 slap med en advarsel for at købe to computere til sine børn på KL's regning tilbage i 2013.

- Nej, Kristian Wendelboe burde allerede dengang have orienteret hele kontoret om den sag med computerne, så folk kunne være opmærksomme, men det skete ikke, siger Dario Silic.

Dario Silic er et kendt navn i den kommunale verden, blandt andet som forfatter til lærebogen 'Kommunalret i praksis' fra 2012. Forlaget Karnov beskriver i bogomtalen Silics 'mangeårige erfaring med rådgivning af kommuner i både konkrete og principielle kommunalretlige sager'.

Ordførerne

Kommunalordførerne skriver på skift om aktuelle politiske mål, udfordringer og sager. I denne uge **Susanne Eilersen** (DF)

DEN ER GAL MED KULTUREN I DET OFFENTLIGE

h nej, nu igen. Endnu en sag om ulovlig brug af offentlig midler og frås med skatteborgernes penge så dagens lys i denne uge.

Denne gang var det selveste KL, der var skurken. Kommunernes Landsforening, som er en organisation, der er skabt for netop at råde og vejlede de 98 kommuner i at føre en ansvarlig politik og sørge for, at love og regler forvaltes på bedste vis - samt for at tjekke, om kommunerne lever op til god forvaltningsskik.

På den baggrund er det selvfølgelig skuffende at opleve, at KL bliver rodet ind i en sag, hvor man tilsyneladende har forvaltet skattekroner på en uansvarlig og urimelig måde.

Men dette er jo kun én sag i en lang række af kedelige sager, hvor både politikere og højtstående offentligt ansatte går langt ud over det tilladte og acceptable i brugen af skatteborgernes penge.

Man skal altid være utrolig påpasselig med, hvordan man forvalter skatteborgernes penge. De skal bruges bedst muligt til gavn for så mange som muligt.

Hvorfor ser vi så alle disse sager, der popper op både i havneselskaber, energiforsyninger, på rådhusene og i så stor en institution som KL? Er det noget, der lige er opstået, eller er det en kultur, der har eksisteret længe og været mere eller mindre accepteret? Noget, man har set gennem fingre med, bare det ikke blev opdaget eller tog alt for meget overhånd?

Ja, spørgsmålene er mange. Bekymringerne er endnu flere. For hvor stort er problemet egentlig, og fortsætter det bare ufortrødet, når mediedønningerne efter de seneste skandaler har lagt sig?

Nu må det stoppe! Vi må én gang for alle få gjort op med denne syge kultur, der åbenbart har bredt sig i det offentlige. Vi kan ikke tillade, at højtstående og betroede medarbejdere og politikere accepterer dette frås og ulovlig bogføring af skattekroner for egen vindings skyld. Pamperi af værste skuffe.

Vi politikere må tage magten tilbage fra embedsværket og opstille klare regler og retningslinjer for, hvordan man forvalter

offentlige budgetter, samtidig med, at kulturen skal tage en radikal vending helt ud i det yderste led af organisationen. Men det er selvfølgelig ikke bare et spørgsmål om kultur. Her tænker jeg ikke mindst på ledelse.

Dette vil kræve en klar og tydelig ledelse, der selv går forrest og sætter retningen. Det kræver selvfølgelig også, at vi som politikere skal holde selvjustits og sikre, at der ikke er noget at komme efter i forhold til vores dispositioner.

Der skal også være en langt større konsekvens, når sådanne sager ser dagens lys. Det er forargeligt og helt uacceptabelt, at man hører, at en medarbejder, der begår noget ulovligt, belønnes med fratrædelsesgodtgørelser og bonusser. I det hele taget skal vi have gjort op med det bonuscirkus i den offentlige administration.

Jeg mener helt klart, at man fremadrettet skal indføre i ansættelseskontrakterne, at begår man noget ulovligt, bortfalder aftalen. Da er man kun berettiget til grundlønningen i fratrædelsesperioden, der efter min mening højest bør kunne udbetales i seks måneder. Så har man samme fratrædelsesperiode som en folketingspolitiker.

Offentligt ansatte skal have ordentlige vilkår. Også cheferne. Men vi skal væk fra de helt urimelige ansættelsesvilkår.

Den tidligere vicekontorchef Dario Silic mener, at KL har sat ham i bås med den højtplacerede tidligere ansatte, som er meldt til politiet, ved at omtale ham på en måde, så han er nem at identificere. Foto: Torben Åndahl / Ritzau Foto

Af Michael Kjærgård. Ærlig talt

Man skal ikke tage let på bane- og andre drifter

Jærnbanedriften - med æ, så længe er det siden - har helt fra dampkedlernes dage været en hyppig kilde til heftig strid, og skønt fremdriftsmetoden er moderniseret i adskillige omgange siden da, giver selve driften stadig ofte anledning til sindsbevægelse. Ligesom den anden drift, som den ofte sammenlignes med, kønsdriften, der i øvrigt også har været genstand for en vis modernisering, hvis man må være så fri.

KV17 har budt på spektakulære eksempler på sidstnævnte. Et af dem aflivede effektivt en politisk karriere, der i forvejen var nær sit udløb, og et par af de andre eksemplificerede, hvad et udtryk som 'en ny politisk kultur' også kan dække over. Der har altid været eksempler på mænd, der, som man sagde, ikke kunne tale at se et skørt, men det er først i denne valgkamp, at nogen er kommet til at tænke på, at det mere specifikt kunne være et grønt tylskørt, talemåden henviser til.

De lumre vitser i den anledning har været talrige, men skønt fristelsen er stor, springer vi over dem her. Vi skal tilbage på sporet.

Det berømte citat om Jærnbanedriften er fra en tid, der foruden æ'et også havde det store begyndelsesbogstav i navneord som kendetegn. Det findes i to udgaver, hvoraf det korte fyndigt lyder, at "næst Kønsdriften er Jærnbanedriften den stærkeste af alle menneskelige Drifter". Også det er der nylige eksempler på - ja, og for den sags skyld også lidt ældre. Faktisk er der eksempler hele tiden. Man behøver

blot nævne IC4, og for dem, der nostalgisk har glemt det, er der grund til at minde om, at heller ikke forgængeren IC3 i sin første tid tegnedes til at blive funktionsduelig.

Nye problemer venter

Det er heller ikke voldsomt længe siden, der var årlig tilbagevendende problemer med sne i sporskifter og dørlukning i S-togene, men for hvert problem, man får løst, ligger et nyt klar og venter.

IC4 skulle for eksempel løse problemet med ikke-elektrificerede strækninger, og hvad kommer ud af det? Man har brændt en mindre formue af, og nu skal de elektrificeres alligevel, så man omsider kan komme til at indkøbe velprøvet materiel i stedet for at hænge fast i

"Næst Kønsdriften er Jærnbanedriften den stærkeste af alle menneskelige Drifter."

Je Kaa i Folketinget 1888

en teknologi, som er på vej til at blive udfaset.

Ja, ikke at noget nyt per automatik er problemfrit, i hvert fald ikke i første hug. Metroen skulle eksempelvis lige bruge lidt indkørings-tid, og det nye signalsystem på blandt andet den kommende Ringsted-strækning skal åbenbart bruge en hel del tid, allerede inden det overhovedet kommer til indkøringsfasen. Og penge. En hel del tid og en hel del penge, og begge dele er egnede til at 'sætte lidenskaberne i bevægelse', som citatet om de to drifter lyder i den lange version.

Fungerer letbanen?

Bevægelse er der derimod klart for lidt af på den aarhusianske letbane, som enten er fuldstændig funktionsdygtig i den virkelige ver-

den og kun obstrueres af abstrakte skrivebordsmanøvrer, eller også et stykke ubehjælpssomt husflid, hvis mangler er lige så åbenlyse som talrige. Det afhænger af, hvem man spørger, men da den ene af dem, man kan spørge, bestemmer over den anden, er det en lidt ulige afvejning af synspunkter.

Indtil synspunkterne engang måtte blive sammenfaldende, så går det med al sandsynlighed, som det er gået med S-tog og metro i København, nemlig at ingen kan forestille sig, hvordan noget som helst skulle kunne fungere uden, og at alle vil have mere af det. Så kan man bekymre sig om dét i stedet, men trods alt ud fra en mere positiv indfaldsvinkel.

Hvad det angår, bør man måske foretrække et andet af de talrige citater, som ophavsmanden til den med drifterne også var leveringsdygtig i. Han hed Jakob Kristian Lauridsen og var i 1880'erne rigsdagsmand af en slags radikalt tilsnit, og det var også ham, der introducerede 'de forhåndenværende søms princip'.

Det kunne såmænd være endnu en kommentar til jærnbanedriften. De forhåndenværende søms princip er enten uplanlagte tilfældigheders afgørende indflydelse eller en bestræbelse på at få det bedste ud af det, man har at gøre med.

Det er op til en selv at foretrække den positive udlægning fremfor den negative. ●

DK Job

Se alle aktuelle stillinger på www.dknyt.dk/stillinger

Planlægger til Strategisk Udvikling, Fredericia Kommune

Vil du være med til at planlægge og udvikle fremtidens Fredericia - Kanalbyen ved Lillebælt?

Ansøgningsfrist: 05/12-2017

GIS Koordinator, Skive Kommune

Brænder du for GIS, så har vi en spændende stilling til dig.

Ansøgningsfrist: 05/12-2017

Økonomikonsulent, Lyngby-Taarbæk Kommune

Er økonomistyring og analyse dine spidskompetencer? Har du lyst til at bidrage til udviklingen af god ressourceanvendelse?

Ansøgningsfrist: 05/12-2017

Leder af visitationen - Sundhed og Omsorg (GENOPSLAG), Silkeborg Kommune

Har du en stærk faglighed og erfaring indenfor visitationsområdet? Og brænder du for at sikre borgernes rettigheder og muligheder i Sundhed og Omsorg? Så er du måske den nye leder vi søger.

Ansøgningsfrist: 04/12-2017

Genopslag - Sektionsleder til "Unge/Voksne" i Jobcenter Skive, Skive Kommune

Jobcenter Skive søger en resultatorienteret sektionsleder til sektionen Unge/Voksne med tiltrædelse snarest muligt. Stillingen genopslås for at få et bredere ansøgerfelt.

Ansøgningsfrist: 04/12-2017

Konsulent til BL's kurser og rådgivning, BL - Danmarks Almene Boliger

Vi søger en konsulent til et job med mening, hvor du kan bidrage til at udvikle den almene boligsektor ved at opøge og formidle viden gennem uddannelse og rådgivning til gavn for de almene boligorganisationer.

Ansøgningsfrist: 01/12-2017

Praktikpladskoordinator og uddannelseskonsulent, Fredericia Kommune

Byrådet i Fredericia Kommune har formuleret en ambitiøs målsætning om etablering af 100 flere praktikpladser til elever og studerende. Vi søger derfor to nye medarbejdere som kan gå forrest i det arbejde.

Ansøgningsfrist: 28/11-2017

To personalekonsulenter til Økonomi og Jura, Fredensborg Kommune

Vi søger to konsulenter, der har styr på personalejuraen.

Ansøgningsfrist: 28/11-2017

Offentlig ledelse anno 2030: International, ansvarlig og human

H hver virksomhed, organisation eller anden form for arbejdsplads har brug for et eller flere individer, der stiller sig i front. Ledere, der kender målet og er villige til at bære ansvaret for at føre andre i den rigtige retning. Som mulighederne bliver flere i det moderne samfund, bliver behovet for ledere med overblik og udsyn større. En dygtig leder må være som en GPS, der er klar over, at mulighederne for at nå fra A til B er mange, og kan om dirigere ved uforudsete komplikationer. Men i modsætning til GPS'en skal lederen også besidde førerens evne til at vurdere, hvilken kurs der er at foretrække. Om det er den sikre, men langsomme rute, eller om der er motorkræfter nok til at tage den risikable og direkte vej.

Min egen fremtid i FN

Om 13 år sidder jeg som leder for en overskuelig gruppe medarbejdere i UNEP's sekretariat i Nairobi og må derfor besidde evnen til at navigere i en omskiftelig verden. På trods af, at FN ikke er en offentlig organisation, så er samarbejdet mellem og med offentligheden i medlemslandene centralt. Ledelsen i FN er derfor tæt knyttet til den offentlige ledelse og ligner den på mange områder. I FN forfølger jeg min drøm om at sikre os en menneskelig fremtid på denne planet. Med en passion for arbejdet og særlig formålet bag det sikres mit daglige engagement i gøremål og opgaver. Af samme grund er et af de vigtigste kriterier ved jobsamtaler med kommende medarbejdere, at deres visioner og værdier matcher organisationens. Det sikrer behårdt arbejde og arbejds glæde.

Trivsel en selvfølge

Generelt er min opgave som leder at sikre mine medarbejders trivsel på arbejdspladsen. Her er det oplagt at se på en af de største trusler mod arbejds glæde og arbejdsevne, som stadig vil eksistere i fremtidens samfund: stress. Den generation, der indtager arbejdsmarkedet om ti år, er vokset op med en smartphone i hånden og en computer på skødet - med andre ord med tidsrøvere og et konstant krav om at være 'på'. Tempoet på arbejdsmarkedet vil være højt og krævende, og det vil derfor være min opgave at skabe tid og rum til mine medarbejdere og deres arbejde. Takket være den selvsamme teknologi, der øger presset, vil det være muligt at lade medarbejderne tage deres arbejde med væk fra arbejdspladsen. Jeg vil derfor opfordre mine medarbejdere til at skabe sig et mobilt kontor, der kan tages med ud i verden. Ikke kun til fjerntliggende områder, hvilket vil skabe forbindelse til vores omverden, men også blot til naturen, der kan trække selv den mest

”Mennesket må ikke blive en andenrangsarbejder, men skal derimod genopfinde sin arbejdsopgave. Der skal gives plads til menneskelige værdier som innovation og kreativ udfoldelse på arbejdspladsen.”

stressede arbejdsnarkoman tilbage til nuet. Ydermere giver det mulighed for at trække sig væk fra forstyrrelser. Mails bliver der ikke færre af, men for at skabe plads til fordybelse og kreativitet må den enkelte have tid, der kun er hans eller hendes. Som leder skal jeg i højere grad end medarbejderne være tilgængelig, men også ledere må have mulighed for at tænke store tanker: at evaluere og tænke fremad. Det sker bedst ved fokus, og fokus kræver ro og tid.

Fremtiden er international

Fokusset må dog ikke blive så indadvendt, at det tager pladsen fra udsynet. I fremtiden bliver internationalt samarbejde kun vigtigere, i og med at der er fælles problemer, der skal løses. Åbenhed og respekt er nøgleord, når samarbejdet skal udvides. Hver enkelt medarbejder må være nysgerrig overfor andres synspunkter, og det er mit job som leder ikke at sidde fast i gamle metoder og blindt følge utidssvarende løsningsmetoder. Jeg vil give plads til forskellige ideer og fremme udviklingen, hvilket kunne ske ved at benytte en af de mange websider, der tillader flere brugere at dele deres input. Her kan der både laves sider for medarbejdere, samarbejdspartnere, andre ledere, den berørte befolkning og hvem der end måtte have noget at sige. På den måde fremmes såvel forståelsen for andres synspunkter som muligheden for at lære af hinanden ved samarbejde på trods af afstande.

Bevidst bæredygtig

I fremtiden bliver det uden tvivl vigtigere at indtænke bæredygtighed i enhver form for ledelse. Som lederen med udsynet har man et ansvar for at se på, hvilke fodspor der sættes. Bæredygtighed kan implementeres på flere områder, hvor det sociale område allerede er blevet nævnt. Men det er ikke nok; en virksomhed skal også både have en bæredygtig økonomi og en bæredygtig indvirkning på miljøet. Mulighederne for at forbedre sig på det miljømæssige område er mange og vil i fremtiden kun blive flere. Generelt vil det blive mere rentabelt at investere i bæredygtig udvikling. Ledere, der forstår at indgå i denne udvikling, vil derfor have mulighed for at løse

fremtidens klima- og ressourceproblemer, uden at deres økonomi tager skade. Udover at være nødvendigt vil det altså også være muligt at tænke både kort- og langsigtet.

Robot-integration

Man behøver ikke at tænke særlig langt frem for at blive klar over, at en uundgåelig del af fremtiden bliver den teknologiske udvikling. Som tidligere nævnt skal udviklingen selvfølgelig udnyttes på alle mulige områder. At skabe bedre arbejdsvilkår og effektive arbejdsmodeller vil uden tvivl kun være nogle af mulighederne, når teknologien udnyttes rigtigt. Frygten for det fremmede skal ikke have lov at dominere, men det betyder ikke, at vi skal lukke øjnene for den udfordring, som robotter og kunstig intelligens kan give for efterspørgslen efter menneskelig arbejdskraft. Mennesket må ikke blive en andenrangsarbejder, men skal derimod genopfinde sin arbejdsopgave. Der skal gives plads til menneskelige værdier som innovation og kreativ udfoldelse på arbejdspladsen. En robot kan måske skubbe en arbejder af pinden, men den kan også give plads til, at selvsamme person kan udforske og anvende hidtil ubrugte evner. Tænk, hvilke ideer og løsninger der kan skabes, når medarbejderne får lov til at udfolde nye sider af sig selv.

Det store ansvar

Lederen skal altså tage styringen, men uden at det går ud over medarbejderne. En dygtig leder ser, anerkender og udnytter medarbejdernes styrker ved at fordele arbejdsopgaverne og lytte til deres perspektiver. Bureaukrati - i den forstand, at nogen bestemmer mere end andre - har sine fordele, men arbejdspladsen må ikke blive så bureaukratisk, at afstanden mellem leder og medarbejder bliver en hindring for samarbejdet. Ledelse må foregå med respekt for de involverede og forståelse for handlingernes konsekvenser. Som leder har man ikke kun ansvaret for at lede virksomheden eller organisationen mod sine mål - man har også et ansvar for sine medarbejdere og verden omkring sig.

Vinderkronik

Ledelseskommisionen udskrev i sensommeren en prisopgave for unge omkring fremtidens unge ledere. Nicoline Østergaard Ahmt vandt førstepræmie i kategorien "unge på en ungdomsuddannelse".

Bedømmelseskriterierne var:

- Internationalt udsyn
- Nye vinkler på ledelsesopgaven i samfundskontekst
- Innovativ tænkning i forhold til udfoldelse af god ledelse

**NYE
VEJE**

Af Nicoline Østergaard Ahmt

Elev på Haderslev Katedralskole

Send debatstof til os:

Debatindlæg må højst være på 2.500 tegn inkl. mellemrum. **Kronikker** skal være på mellem 5.500 og 7.500 tegn inkl. mellemrum. Kronikker skal udstyres med et vellignende portræt. debatognavne@kommunen.dk

“... at overflødiggøre os selv. Det er målet ...”

Peter Møller Andersen, overlæge ved Psykiatrisk Hospital i Risskov og nyvalgt spidskandidat for Psykiatri-Listen til regionsrådet, Region Midtjylland

Kilde: Stiften.dk

Familien står med en alt for stor del af ansvaret, mener kronikøren. På billedet ses Steen Mondrup og hans spastisk lammede tvillingebroder Peder Mondrup, der blev kendt som Team Tvilling, da de udleverede drømmen om at gennemføre en fælles Ironman. Foto: Jacob Ehrbahn / Ritau Foto

Multihandicappede bliver glemte

ressourcer

Af Ida Mundt

Lektor ved Professionshøjskolen UCC

Kort efter strukturreformen i 2007 fandt en økonomichef i en nordsjællandsk kommune ud af, at ståstativer til multihandicappede børn i skolen var en stor udgift. Kommunen kunne spare en masse penge ved at sælge stativerne og lade fysiske hjælpemidler være en opgave for sygehuse. Økonomichefen havde dog ikke medregnet, at børnene ville have fået massive følgeskader af ikke at kunne komme op i lodret stilling og få belastet knogler og krop. At droppe ståstativerne var altså en ret kortsigtet løsning. Ståstativerne var nødvendige og blev derefter indkøbt som personlige hjælpemidler.

Det er stort set umuligt at forestille sig, at mennesker med multihandicap eller multiple funktionsnedsættelser, som det kaldes, bliver uddannet til noget, der kan give afkast og bidrage til samfundøkonomien. Dermed er deres udvikling heller ikke en investering, der kaster noget af sig. Så i vore dages økonomiperspektiv kommer poli-

tikken på området til at fokusere på effektivitet og besparelser i det offentlige. Kort sagt: Hvordan vi kan undgå at bruge ressourcer på børn (og voksne) med multihandicap.

Familier alene med ansvar
Siden 1970'erne er der blevet arbejdet på, at familierne selv skal kunne håndtere pleje og omsorg af deres stærkt handicappede børn. Rigtig godt for børnene, som så ikke længere får skader som følge af institutionaliseringen. Og godt for økonomien, da en døgninstitutionssplads for en multihandicappet er dyr. I begyndelsen gik det også fint, for familierne fik hjælp til transport (en kørestol kan ikke komme ind i en almindelig familiebil), liftsystemer hjemme, ekstraudgifter til bleer, særlig kost og tøj, kommunikationsudstyr og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Det var i de tidligere amters regi. Efter strukturreformen skulle kommunerne selv stå for disse støtteressourcer, der siden er blevet fjernet bid for bid. I visse kommuner er det nu meget svært overhovedet at få støtte.

Et multihandicappet barn bliver større og tungere med alderen. En familie, der, da

datteren var 16, ikke længere havde kræfterne til at flytte på hende og ikke penge nok til at ombygge huset og betale alle datterens sygedage af egen lomme, bad om, at datteren kunne komme på institution. Så ville de bedre kunne tage del i hendes relationelle udvikling, dvs. være nærværende for hende, når de så kom besøg. Det kunne de da godt, svarede kommunen. De skulle bare selv betale for det. Hun var jo ikke 18 år. Prisen var 8.000 kroner om måneden.

Mangler uddannelse

Tidligere havde vi i Danmark en speciallæreruddannelse på Lærerhøjskolen. Nu er den erstattet af en diplomuddannelse, som et fåtal af specialskolelærere har. I februar 2017 talte jeg lærernes uddannelsesbaggrund op på en klassisk specialskole og konstaterede, at kun én ud af 25 lærere og pædagoger havde en fuld pædagogisk diplom eller speciallæreruddannelse. To havde et enkelt diplom indenfor det specialpædagogiske område. I mine 22 år som specialskolelærer oplevede jeg, at vi ikke blev efteruddannet til arbejdet. Mesterlære og tæt samarbej-

de med alle involverede faggrupper var den eneste måde, man kunne blive god til at arbejde med de handicappede elever på. Og det tog cirka fire år at tilegne sig færdigheder som for eksempel at få øje på barnet bag handicappet, at kunne skabe en relation baseret på barnets kompetencer, at kunne få øje på udviklingsmuligheder relationelt, socialt, motorisk, kompetenceprofil og interesser. Alle undervisningsmaterialer skal opfindes, så forberedelsestiden er én til én. Da jeg i begyndelsen af dette skoleår var på besøg på en større specialskole i Københavns Kommune, kunne jeg konstatere, at klassekvotienten nu er 5-8 elever, og at læreren underviser 28 lektioner om ugen.

Indsatser rammer skævt
I almenskolen har der været bølge efter bølge af indsatser, der giver et løft: målstyret undervisning, klasserumsledelse og bedre samspil mellem elever og lærere i undervisningen. Meget af dette rammer ved siden af hos de lærere, som arbejder med børn og unge med multiple funktionsnedsættelser. Det kan virke meningsløst at skulle sidde på kurser om tid-

“Det senmoderne menneske værdsætter det fejlfri, pleje og omsorg er i høj grad op til den enkelte familie, og personalet på specialskolerne mangler uddannelse.”

hente et classesæt af bøger til matematik på en specialskole, og det er umuligt at klasseundervise fire elever med hver deres handicap, udviklingstrin, kompetenceprofil og interesser. Alle undervisningsmaterialer skal opfindes, så forberedelsestiden er én til én. Da jeg i begyndelsen af dette skoleår var på besøg på en større specialskole i Københavns Kommune, kunne jeg konstatere, at klassekvotienten nu er 5-8 elever, og at læreren underviser 28 lektioner om ugen.

Indsatser rammer skævt

I almenskolen har der været bølge efter bølge af indsatser, der giver et løft: målstyret undervisning, klasserumsledelse og bedre samspil mellem elever og lærere i undervisningen. Meget af dette rammer ved siden af hos de lærere, som arbejder med børn og unge med multiple funktionsnedsættelser. Det kan virke meningsløst at skulle sidde på kurser om tid-

lig læselæring, når de elever, man har i klassen, har brug for at udvikle deres evne til at kommunikere, komme videre i deres sensoriske eller motoriske udvikling og udvikle forståelse for ting og menneskers kvaliteter. Der mangler uddannelse i den særlige viden og de kompetencer, som det komplicerede forældresamarbejde og netværket omkring det enkelte barn kræver.

Med andre ord lades multihandicappede i stikken. Men der er muligheder. For eksempel er der kommet skolepædagoger til, og på det specialpædagogiske felt er et pædagogfagligt blik lige så afgørende som et lærerfagligt. For at kunne udnytte fordelene i et samarbejde skal man kunne sætte ord på sin faglighed. Man skal for eksempel kunne argumentere didaktisk, udviklingsmæssigt og ud fra et kommunikativt perspektiv. Det stiller nye krav til både speciallæreren og specialpædagogen. ○

37%

Så meget er antallet af ugentlige hjemmehjælpstimer per 100 ældre faldet i landsgennemsnit siden 2008. Dengang blev der sat 66 hjemmehjælpstimer af per 100 ældre hver uge. I dag giver en gennemsnitlig kommune 41 ugentlige timer per 100 ældre.

Kilde: kraka.org

Modurbanisering fra by til land: Nyt håb for udvikling og vækst i hele Danmark

Det er positivt, at Christiansborg endelig har fået øjnene op for de udfordringer, der trænger sig på og truer med at knække Danmark over i to, men det er afgørende, at de nye kommunalbestyrelser og regionsråd trækker i samme retning, så danskerne i fremtiden får bedre muligheder for at bo og leve i alle dele af landet - også i de mindre landsbyer. Det er en fælles opgave.

Her er det afgørende at huske, at de eksporterende erhverv og virksomheder i stor stil er beliggende i landdistrikterne. Fødevarerhvervet og fødevarerklngen tjener penge hjem, som er afgørende for hele Danmarks økonomi og for vores alles velfærdssamfund. Det samme gør rederierne, som er omdrejningspunktet i Det Blå Danmark. Størstedelen af produktionsvirksomhederne ligger udenfor de største byer, og endelig er der brancher med store uudnyttede potentialer såsom turisme og oplevelsesøkonomi, som er den største arbejdsgiver i landområderne. Det er alle erhverv, som skaber job og dermed gode bosætningsmuligheder i de små samfund.

Blandt andet derfor skal man politisk satse på udvikling i hele landet. Udsulter man derimod områderne, vil det nedbryde samfundsstrukturene, og erhvervslivet vil opleve samme negative udvikling. Samfundsmæssig er der desuden tegn på, at de sociale udfordringer i land- og yderkommunerne generelt er mindre end i de største byer. Det er stof til eftertanke.

Derudover bor en stor del af den danske befolkning i landdistrikterne.

Der er altså rigtig mange gode grunde til, at man politisk - også regionalt og kommunalt - skal satse på udvikling og vækst i erhverv og bosætning i hele landet.

Urbanisering versus ruralisering

De seneste årtier har vi i Danmark set en tendens til urbanisering - flytning fra land til by. Enkelte år har den været blandt de største i EU i henhold til EUROSTAT-opgørelser.

Der er som udgangspunkt ikke noget galt i en befolkningsudvikling, der ændrer sig lidt over tid. Befolkningstallet skal ikke bruges til en 'krig' mellem land og by, for land og by er hinandens forudsætninger, men politiske beslutninger, der kan påvirke den udvikling, skal ikke altid tilgodese de største byer.

Danske kommuner har i længere tid oplevet en stigende urbanisering. Folketallet i landdi-

MARTIN DAMGÅRD, RITZAU FOTO

strikterne er generelt vokset langsommere end i resten af landet, og fra 2007 til 2017 er befolkningen i landdistrikter længere væk fra de største byer faldet absolut med cirka syv procent, mens Danmarks samlede befolkningstal er steget med fem procent.

Dobbelt urbanisering

Befolkningsvæksten har været særlig kraftig i og omkring København, men indbyggertallet er også steget meget i Aalborg, Aarhus og Odense. Det største relative befolkningsfald er omvendt sket på en række mindre øer, i kommuner i det vestligste Jylland og på Lolland. Faldet er dog for de fleste af disse kommuners vedkommende mindre kraftigt end tidligere.

Samtidig med, at der er sket - og flere steder stadig sk er - en overordnet urbanisering med en generel vandring mod de større byer, foregår der også en lokal vandring mod de lokale bycentre. Det er den såkaldte dobbelte urbanisering, som kommer til udtryk ved forskydninger internt i kommunerne, hvor folk i landdistrikterne søger ind mod de mindre bycentre.

Bedste bud er, at der stadig foregår en overordnet urbanisering, men at denne til en vis grad i flere dele af landet er blevet erstattet af en intern urbanisering i kommunerne, hvor befolkningstallet forskydes fra de tyndere befolkede områder til såvel de mellemstore som de større byer i kommunerne. Det indebærer generelt en flytning mod de større byer, men også en flytning fra de mindste landsbyer og landdistrikter mod lidt større landsbyer og lokale bycentre.

Ny tendens: modurbanisering

Det er dog samtidig værd at bide mærke i en tendens til modurbanisering, som viser sig ved, at flere land- og yderkommuner oplever en stigende nettotilflytning fra de store byer. De nyeste tal for eksempelvis boligsalg og befolkningsudvikling understøtter billedet af, at områder udenfor de store byer er på vej mod nye og bedre tider. Samtidig har udviklingen i realkreditlån til ejerboliger været positivt stigende i de fleste kommuner gen-

nem de seneste år. Denne tendens skyldes flere forhold. Dels betød finanskrisen, at mange boligejere ikke kunne sælge deres ejendom, dels frygtede mange for beskæftigelsesmulighederne decentralt. Centraliseringer har i det hele taget betydet en overophedning af centrene, som især har ramt familier med pladsbehov. Samtidig har den generelle økonomiske udvikling gjort borgerne mere forsigtige med at flytte.

Billedet af landdistrikterne er derfor nuanceret, og flere steder ser vi nærmest en ruralisering.

Centralisering versus decentralisering

Beskæftigelsen var for få år siden faldende i store dele af landet, men dette fald er nu afløst af en stigning i størstedelen af kommunerne. Stigningen i beskæftigelsen skete først i de store byer, men siden har andre områder, for eksempel store dele af Sjælland, også været genstand for en stigning i beskæftigelsen.

En stigning i beskæftigelsen kan være udtryk for, at flere dele af landet er inde i en positiv udvikling, som har en afsmittende effekt på boligsalget og befolkningsudviklingen i landdistrikter og yderområder.

Den centralisering, vi har set gennem årtier i det offentlige, har påvirket udviklingen negativt, især i mange land- og yderkommuner. Der er blandt andet elementer i strukturreformens, som har haft store negative konsekvenser. Vi var i 2015 nået op på, at cirka 40 procent af de statslige arbejdspladser var beliggende i hovedstadsområdet.

For få år siden iværksatte V-regeringen en meget omfattende udflytning af 4.000 hovedstadsarbejdspladser, som stadig er ved at blive gennemført, og vi ser frem til de positive effekter, det kan give lokalt, med ekstra bosætning, mere effektiv funktionsvaretagelse tættere på borgerne og virksomhederne og endelig spinoff på andre områder som for eksempel nye afledte arbejdspladser lokalt.

Aktiv rolle til kommuner og regioner

Det er vigtigt for udviklingen i hele landet, at rammevilkårene forbedres for de erhverv, der

er i land- og yderkommunerne. Det er en opgave for Christiansborg, men det er også vigtigt, at de nye kommunalbestyrelser og regionsråd trækker i samme retning.

Dette er udgangspunktet for vores fire gode råd til de lokale politikere:

1. Definer - i tæt samarbejde med lokalråd, borgerforeninger og lignende - en offensiv landdistriktspolitik, der rummer alle politikområder (for eksempel bosætning, erhverv, uddannelse, infrastruktur og sundhed), som omhandler udviklingen af landdistrikterne. Det er første skridt.
2. Nedsæt et landdistriktsudvalg, som arbejder målrettet med området i samarbejde med lokalsamfundene. Dermed skabes en god platform, der sikrer et nødvendigt politisk fokus. En landdistriktskoordinator kan med fordel tilknyttes.
3. Moderniser landsbyernes udviklingsplaner, så de giver et realistisk billede af de muligheder og udfordringer, der eksisterer lokalt. På den måde sikres et lokalt ejerskab.
4. Skab en decentral struktur. Hver tiende skole på landsplan er lukket, siden kommunalreformen trådte i kraft. Det har mange steder haft negative konsekvenser for landsbyerne. Er skolen væk, er der stor risiko for, at købmanden også forsvinder. Nu arbejder kommunerne hårdt for at skabe de bedste rammer og levere høj kvalitet. Et godt eksempel er 'Liv i By og Skole'-projektet i Jammerbugt Kommune. Her har man virkelig formået at opretholde de små landsbyskoler i kommunen gennem et forpligtende samarbejde mellem lokalsamfund og kommune. ○

Steffen Damsgaard, formand for Landdistrikternes Fællesråd

"Befolkningstallet skal ikke bruges til en 'krig' mellem land og by, for land og by er hinandens forudsætninger, men politiske beslutninger, der kan påvirke den udvikling, skal ikke altid tilgodese de største byer."

44

Send navnestof til os:

Skriv til os, hvis karriereskift eller lignende skal nævnes her på siderne. Husk at medsende et vellignende portræt.
debatognavne@kommunen.dk

milliarder kroner har samtlige danske kommuner i gennemsnit haft i kassen over de seneste 12 måneder. Tallet er historisk højt - 11,8 procent højere end sidste år - og svarer til 7.669 kroner per borger.

Kilde: Kommunernes Landsforening

Kommuner**ALBERTSLUND****Ny direktør**

Det bliver Elisabeth Wolstrup, som fra årsskiftet overtager posten som direktør for By, Miljø, Kultur & Beskæftigelse i Albertslund. Hun kommer fra en stilling som centerchef for By og Miljø i Furesø, og inden da var hun kontorchef i Miljøstyrelsen. Elisabeth Wolstrup indtræder i et direktørforum i Albertslund, der udover hende består af kommunaldirektør Jette Runchel og Kristina Koch Sloth, der er direktør for Børn, Sundhed & Velfærd.

Hun overtager posten fra Niels Carsten Bluhme, som dog fortsætter i Albertslund som projektdirektør, hvor han primært skal arbejde med større byudviklingsprojekter.

VEJEN**Henter direktør fra Haderslev**

46-årige Morten Oldrup er blevet ansat i stillingen som direktør for Dagtilbud og Skole, Sundhed og Familie i Vejen. Han tiltræder sin nye stilling den 1. januar 2018 som den ene af fire direktører i Vejen. Morten Oldrup kommer fra en stilling som chef for Børn, Unge, Kultur og Fritid i Haderslev. Vejen Kommune har søgt efter en leder, der ikke kun er udviklingsorienteret og visionær, men også kan være med til at udvikle de faglige områder.

FREDERICIA**Konstitueringsrundtur efter chefstop i Fredericia**

Når Claus Bülow med udgangen af november træder af som børn- og ungechef i Fredericia, konstitueres Anders Axø som ny chef på området. Han forlader dermed stillingen som distriktsskolechef på Erritsø Fællesskole, hvor Ulla

Rasmussen konstitueres, og hendes job som afdelingskoleleder på afdeling Højmosen åbner for endnu en konstituering, som Lisa Mikkelsen er udpeget til at varetage. Rokaerne er i første omgang planlagt frem til 30. juni 2018, og til den tid takker Anders Axø helt af og går på pension.

HJØRRING**To byrådsmedlemmer afgået ved døden**

To byrådsmedlemmer i Hjørring døde kort før kommunalvalget. John Robert Larsen (S) døde af en kræftsygdom kort efter sin 75-års-fødselsdag. Han var byrådsmedlem en enkelt periode tilbage i 1980'erne og igen fra KV13. I den mellemliggende tid var han den drivende kraft bag fodboldturneringen Dana Cup, som han fostrede ideen til i 1981, og som siden er blevet en af verdens største af sin slags. To uger senere døde Erik Vadsager (S) efter længe tids sygdom, skriver Nordjyske. Det 60-årige byrådsmedlem blev indvalgt i Hjør-

ring Byråd ved seneste valg og var medlem af Sundheds-, Ældre- og Handicapudvalget. Han anmodede om orlov på byrådsmødet i juni, hvor Henning Jensen (S) trådte ind som stedfortræder. Ingen af de to genopstillede.

HERLEV**Ny centerchef for Teknik og Miljø**

Bo Runge-Dalager er tiltrådt som ny centerchef for Teknik og Miljø i Herlev. Han overtog stillingen fra Jesper Raad Petersen, der gik på pension ved udgangen af september i år. Bo Runge-Dalager har siden 2007 været ansat i Holbæk, hvor han blandt andet har været leder i afdelingerne Teknik og Miljø, Plan og Byg og By og Landskab. Han har tidligere været ansat i henholdsvis Tølløse, København, Græsted-Gilleleje og Hanstholm. Han er desuden uddannet civilingeniør med speciale indenfor offentlig fysisk planlægning.

BORNHOLM**Bertel Haarder får sin egen vej i Allinge**

Bertel Haarder får en vej opkaldt efter sig i Allinge, der er centrum for Folkemødet. Det sker på baggrund af, at der de sidste par år har været forslag fremme om at navngive et sted på Bornholm efter politikeren for hans andel i Folkemødets tilblivelse. Udvalget har besluttet at navngive vejstrækningen, der går fra Strandvejen til Kappeløkke Havn, og den officielle navngivning af Bertel Haarders Vej fandt sted fredag den 3. november.

Organisationer**KOMMUNALTEKNISK CHEFFORENING****Hillerød-direktør bliver ny formand**

Kommunalteknisk Chefforening (KTC) har fået ny formand i Lars Mørk, direktør for Økonomi og Teknik i Hillerød.

Lars Mørk har været ansat i Hillerød som direktør for Økonomi og Teknik siden 2013. Han afløser Søren Gais Kjeldsen, direktør i Aalborg Energi Holding A/S, som har været formand for KTC siden 2014. Lars Mørk var tidligere teknisk direktør i Ringsted i fire år og afdelingschef i Køge i seks år. Han har desuden haft ansættelse i Færdselsstyrelsen og i Rådet for Sikker Trafik.

Fødselsdage**2. DECEMBER****40 år**

Folketingsmedlem Aaja Chemnitz Larsen (IA), 40 år.

3. DECEMBER**80 år**

Tidl. folketingsmedlem Søren Krarup (DF), 80 år. ●

DIREKTØR MED EN SUND INDSTILLING TIL UDVIKLING**DIREKTØR TIL VOKSEN- OG SUNDHEDSSERVICE I HADERSLEV KOMMUNE**

Du har nu muligheden for at blive ny direktør for Voksen- og Sundhed i Haderslev Kommune.

Du kommer til en veldrevet organisation med mange gode samspil. Det gælder imellem politik og administration, hvor der er grundlæggende tillid og tryghed, det gælder i en velfungerende direktion der vil hinanden på den forpligtende måde. Din chefgruppe er talentfuld og glæder sig til, at du bliver en del af de mange spændende udviklinger på dit direktørområde. Dit MED-samarbejde er rodfæstet og stærkt.

Du kommer til en kommune med tro på fremtiden. Haderslev Kommune er på mange måder et smørhul. Den sønderjyske identitet og nærheden til grænseområdet på den ene side, og en del af den erhvervsudviklingsmæssige udviklingsdynamo Trekantsområdet på den anden side.

Men der er selvfølgelig også udfordringer.

Demografien alene er en udfordring og i forlængelse af dette vil videreudviklingen af det nære sundhedsvæsen være et fokusområde i de næste mange år. Vi skal have organiseret vores sundhedsområde på en ny måde. Fokus skal være på at integrere sundhed i vores driftsløsninger og i forlængelse heraf, skal der ansættes en ny sundhedschef. Og meget mere - du skal nok få dine evner testet af.

Du er dygtig, kvik og veluddannet. Har god fornemmelse for dynamikkerne i den politisk styrede organisation og er en dygtig organisationsudvikler der evner fokus på det lange seje stræk. Du elsker at arbejde med vores borgernære velfærd og du har let ved at være i øjenhøjde med dine omgivelser.

Stillingen besættes på kontraktvilkår og efter konkret forhandling på et niveau, der forventes at ligge på ca. 1.200.000 kr. årligt, inklusive kontrakttillæg. Dertil kommer pension.

■ **Yderligere oplysninger** kan fås hos Jakob Lundgaard, tlf. 4033 2414 og/eller hos kommunaldirektør Willy Feddersen, 2128 4670. Læs mere i den uddybende job- og personprofil på www.lundgaard-konsulenterne.dk og på www.haderslev.dk.

■ **Ansøgning** sendes via stillingsmodulet på www.lundgaard-konsulenterne.dk, så den er modtaget senest den 1. december 2017 kl. 8.30.

ALBERTSLUND
Steen Christiansen (S)
genvalg

ALLERØD
Karsten Längerich (V)
nyvalg

ASSENS
Søren Steen Andersen (V)
genvalg

BALLERUP
Jesper Würtzen (S)
genvalg

BILLUND
Ib Kristensen (V)
genvalg

BORNHOLM
Winni Grosbøll (S)
genvalg

BRØNDBY
Kent Max Magelund (S)
tiltrådt 1. marts 2016

BRØNDERSLEV
Mikael Klitgaard (V)
genvalg

EGEDAL
Karsten Søndergaard (V)
tiltrådt 31. januar 2017

ESBJERG
Jesper Frost Rasmussen (V)
nyvalg

FANØ
Kristine Kaas Krog (Fanø
Lokalliste)
nyvalg

FAVRSKOV
Nils Borring (S)
genvalg

FAXE
Ole Vive (V)
nyvalg

FREDENSBORG
Thomas Lykke Pedersen (S)
genvalg

FREDERICIA
Jacob Bjerregaard (S)
genvalg

FREDERIKSBERG
Jørgen Glenthøj (K)
genvalg

FREDERIKSHAVN
Birgit Stenbak Hansen (S)
genvalg

FREDERIKSSUND
John Schmidt Andersen (V)
genvalg

FURESØ
Ole Bondo Christensen (S)
genvalg

FAABORG-MIDTFYN
Hans Stavnsager (S)
nyvalg

GENTOFTE
Hans Toft (K)
genvalg

GLADSAXE
Trine Græse (S)
tiltrådt den 10. juli 2017

GLOSTRUP
John Engelhardt (V)
genvalg

GREVE
Pernille Beckmann (V)
genvalg

GRIBSKOV
Anders Gerner Frost
(Nytgribskov)
nyvalg

GULDBORGSUND
John Brædder
(Guldborgsundlisten)
genvalg

HADERSLEV
H.P. Geil (V)
genvalg

HALSNÆS
Steffen Jensen (S)
nyvalg

HEDENSTED
Kasper Glyngø (S)
nyvalg

HELSINGØR
Benedikte Kiær (K)
genvalg

HERLEV
Thomas Gyldal Petersen (S)
genvalg

HERNING
Lars Krarup (V)
genvalg

HILLERØD
Kirsten Jensen (S)
nyvalg

HJØRRING
Arne Boelt (S)
genvalg

HOLBÆK
Christina Krzyrosiak Hansen
(S)
nyvalg

HOLSTEBRO
Hans Christen Østerby (S)
genvalg

HORSENS
Peter Sørensen (S)
genvalg

HVIDOVRE
Helle Adelborg (S)
genvalg

HØJE-TAASTRUP
Michael Ziegler (K)
genvalg

HØRSHOLM
Morten Slotved (K)
genvalg

IKAST-BRANDE
Ib Boye Lauritsen (V)
nyvalg

ISHØJ
Ole Bjørstorp (S)
genvalg

JAMMERBUGT
Mogens Gade (V)
genvalg

KALUNDBORG
Martin Damm (V)
genvalg

KOLDING
Jørn Pedersen (V)
genvalg

KØBENHAVN
Frank Jensen (S)
genvalg

KØGE
Marie Stærke (S)
nyvalg

LANGELAND
Tonni Hansen (SF)
nyvalg

LEJRE
Carsten Rasmussen (S)
tiltrådt september 2016

LEMVIG
Erik Flyvholm (V)
genvalg

LOLLAND
Holger Schou Rasmussen (S)
genvalg

LYNGBY-TAARBÆK
Sofia Osmani (K)
genvalg

LÆSØ
Karsten Nielsen (DF)
nyvalg

MARIAGERFJORD
Mogens Jespersen (V)
genvalg

MIDDELFART
Johannes Lundsryd Jensen
(S)
tiltrådt 4. september 2017

MORSØ
Hans Ejner Bertelsen (V)
genvalg

NORDFYN
Morten Andersen (V)
genvalg

NORDDJURS
Jan Petersen (S)
genvalg

NYBORG
Kenneth Muhs (V)
genvalg

NÆSTVED
Carsten Rasmussen (S)
genvalg

ODDER
Uffe Jensen (V)
genvalg

ODENSE
Peter Rahbæk Juel (S)
tiltrådt 1. januar 2017

ODSHERRED
Thomas Adelskov (S)
genvalg

RANDERS
Torben Hansen (S)
nyvalg

REBILD
Leon Sebbelin (R)
genvalg

RINGKØBING-SKJERN
Hans Østergaard (V)
nyvalg

RINGSTED
Henrik Hvidesten (V)
genvalg

ROSKILDE
Joy Mogensen (S)
genvalg

RUDERSDAL
Jens Ive (V)
genvalg

RØDOVRE
Erik Nielsen (S)
genvalg

SAMSØ
Marcel Meijer (S)
genvalg

SILKEBORG
Steen Vindum (V)
genvalg

SKANDERBORG
Jørgen Gaarde (S)
genvalg

SKIVE
Peder Christian Kirkegaard
(V)
genvalg

SOLRØD
Niels Hörup (V)
genvalg

SORØ
Gert Jørgensen (K)
genvalg

STEVNS
Anette Mortensen (V)
nyvalg

STRUER
Niels Viggo Lynghøj (S)
nyvalg

SVENDBORG
Bo Hansen (S)
nyvalg

SYDDJURS
Ole Bollesen (S)
nyvalg

SØNDERBORG
Erik Lauritzen (S)
genvalg

THISTED
Ulla Vestergaard (S)
nyvalg

TØNDER
Henrik Frandsen (V)
tiltrådt maj 2016

TÅRNBY
Allan Andersen (S)
nyvalg

VALLENSBÆK
Henrik Rasmussen (K)
genvalg

VARDE
Erik Buhl (V)
genvalg

VEJEN
Egon Fræhr (V)
genvalg

VESTHIMMERLAND
Per Bach Laursen (V)
nyvalg

VEJLE
Jens Ejner Christensen (V)
tiltrådt 1. marts 2017

VIBORG
Ulrik Wilbek (V)
nyvalg

VORDINGBORG
Mikael Smed (S)
nyvalg

ÆRØ
Ole Wej Petersen (S)
nyvalg

AABENRAA
Thomas Andresen (V)
genvalg

AALBORG
Thomas Kastrup-Larsen (S)
genvalg

AARHUS
Jacob Bundsgaard (S)
genvalg

Foreløbig liste med forbehold
for ændringer frem til den
15. december

AFSKEDSRECEPTION

Efter 28 års ansættelse, heraf 18 år som direktør, har Johnny Munk valgt at gå på pension.

Vi inviterer til afskedsreception fredag den 8. december 2017 kl. 12.00-14.00 hos Brdr. Price, Rosenborggade 15, 1130 København K.

Med venlig hilsen

Erik Nielsen
Formand

Jens Lundager
Adm. direktør

KOMMUNE
KREDIT

Af Anders Kjærulff. En elektro-pedels bekendelser

Mens vi venter på scoopet fra Silicon Valley

Der var engang en lille nation med gode universiteter, fremragende infrastruktur, opfindsomme forskere og en temmelig effektiv industrisektor med høje standarder for arbejdsmiljø, sikkerhed og kvalitet. OK, så var det måske heller ikke bedre. Men i hvert fald var det ikke så slemt, som det er nu.

For det lille land er ikke blot udliciteret, frasolgt og formøblet i øst og vest; det er EU-korrekt konkurrenceudsat i alle sektorer ud fra det standende, bredt vedtagne dogme: Staten skal ikke drive virksomhed.

Hvilket egentlig er noget vrøvl og indlysende, hvis det ikke netop var, fordi man har valgt at drive hele staten som et firma, et aktieselskab med byråd som bestyrelser og kommunaldirektører som big-shots, hvis lønninger og aftrædelsesordninger angivelig skal kunne stå mål med det private.

Og hvad finder de så på, disse direktører for det fælles? Hvordan profitmaksimerer de det, der nu er tilbage? Jo, de sætter sig simpelthen ned og venter på Silicon Valley. Eller rettere: Først bruger de en formue på studierejser til Google, Facebook og Singularity University, ligesom stort set hele Erhvervsministeriet, Udenrigsministeriet og næsten alle udvalg skal alle på guidede ture, som nu sandsynligvis arrangeres af vores Danmarks Digitale Ambassadør, en funktionshjerneblødning fra den disruptende Anders Samuelsen, der siden udnævnelsen ikke har forspildt nogen lejlighed til at rose sin idé: "De her virksomheder er blevet en form for nye nationer, og det er vi nødt til at forholde os til," har udenrigsministeren blandt andet sagt til Politiken.

Måske et scoop

En slags NATIONER? Ahr...mon dog? Og så alligevel.

I denne uge jubede klimaministerens nemlig over én af disse stater, nemlig Google, som har købt en grund på 131 hektar ved Aabenraa til et nyt datacenter.

"Det er et scoop for Danmark. Når de vælger Danmark, skyldes det høj forsyningssikkerhed, masser af grøn el, og at vi har nogle af Europas laveste elpriser til erhverv," siger energi-, forsynings- og klimaminister Lars Christian Lilleholt til BT.

Google selv ved faktisk ikke, om der skal laves datacenter på grunden. De har bare ... købt 131 hektar af Danmark.

"Vi vil gerne sikre os muligheden for at ekspandere vores datacentre i Europa," siger Helene Mayor, kommunikationsansvarlig for Google Danmark, uden altså at love noget som helst.

Aabenraas borgmester er ikke desto mindre lykkelig. For anden gang har han nu solgt et stort stykke Danmark til en multinational tech-gigant. Sidst var det til Apple, og faktisk skal de to nu ligge lige ved siden af hinanden lige op og ned ad en stor transformerstation, der angiveligt leverer 'grøn strøm' - frisk fra vindmøller.

"Det er starten på en ny æra for Aabenraa Kommune, og det er med til at sætte Aabenraa Kommune på verdenskortet. Jeg er super glad på kommunens vegne," siger Thomas Andersen (V) til Jydske Vestkysten.

Spørgsmålet er bare, hvor meget der egentlig er at være glad for.

For et syns skyld

Datacentre er nutidens a-kraftværker. De bruger vanvittig meget strøm, de er typisk bevogtede, der er meget få arbejdspladser i dem, og de store amerikanske firmaer, der står bag, har en række agendaer, som de sandsynligvis ikke taler højt om.

En af dem bunder i europæisk datalovgiv-

"Datacentre er nutidens a-kraftværker. De bruger vanvittig meget strøm, de er typisk bevogtede, der er meget få arbejdspladser i dem, og de store amerikanske firmaer, der står bag, har en række agendaer, som de sandsynligvis ikke taler højt om", skriver kommunen.dk's skribent Anders Kjærulff.

Foto: Thomas Borberg / Ritzau Foto

"Hvis datacentre virkelig er så gode for Danmark, hvorfor laver vi dem så ikke selv? Google, Facebook og Apple kan jo så leje sig ind, så vi har kontrollen, vi lærer noget, og vi ansætter folk ..."

ning, der insisterer på, at data for europæere skal behandles i Europa. Ikke at det betyder noget som helst, hvis databehandleren er Google, Facebook eller Apple, men det ser lidt pænere ud, når det hele passerer gennem et europæisk land.

En anden bunder i det, man kalder 'greenwashing' - baggrunden for, at Apple og Google finder det belejligt at være et sted, hvor man kan sandsynliggøre, at al strømmen kommer frisk fra vindmøller, især fordi strømforbruget til datacentre er gigantisk. I USA brugte datacentre i 2014 den samme mængde strøm som 6,4 millioner amerikanske gennemsnitshusholdninger om året.

Der bliver kort sagt ikke meget vindmøllestrøm tilbage til os andre, hvis Apple og Google skal suge på samme transformer og har indskrevet i kontrakterne, at de SKAL suge 'grøn strøm'.

Facebook vil etablere datacentre i Odense, og de har, så vidt jeg ved, ikke specialkrav om 'grøn strøm', men mon ikke, de har fået lidt skattelettelser med videre? Som lokalpolitiker skal man jo ikke stå i vejen for fremskridtet.

Hvem der får rigtig travlt, er Forsvarets Efterretningstjeneste, eller rettere Center for Cybersikkerhed, der har den lidet misundelsesværdige opgave at beskytte fædrelandet mod cyberangreb og spionage.

Når Facebook, Google og Apple sidder midt inde i det danske backbone på nogle af de store linjer, må man formode, at amerikanske efterretningstjenester følger med ind. Det vil være meget underligt andet. Og det vil blive endnu vanskeligere, end det allerede er, at

holde styr på, hvem der lytter med på hvad og hvor.

Danmark på udsalg

Hvad angår de mange fine job, der skulle følge med, er de der ikke. Et konservativt estimat vil måske være 20-40 job for hvert center. Her kan jeg selvfølgelig tage fejl; måske vil Facebook, Google og Apple ansætte os allesammen. Vi får næppe nogen løn, men med det forbrug, vi har af deres services allerede, og med en regering, der elsker Silicon Valley højere end Valby Bakke og Rold Skov, kan endnu en amerikansk besættelse af dansk territorium nærmest være en formalitet.

Hvis datacentre virkelig er så gode for Danmark, hvorfor laver vi dem så ikke selv? Google, Facebook og Apple kan jo så leje sig ind, så vi har kontrollen, vi lærer noget, og vi ansætter folk ...

Det bringer os frem til det afgørende spørgsmål: Har Danmark egentlig OPFUNDET eller bare drevet noget selv på det sidste?

Har vi vores eget styresystem? Et socialt, dansk netværk, vi selv kontrollerer? En søgemaskine, vi ved hvad laver?

Nej, vi har ikke. Vi har heller ikke noget statsligt teleselskab mere. Det hele er til salg.

For staten skal ikke drive virksomhed, heder det.

Undtagen altså den, der handler om at sælge ud af landet.

Af Anders Kjærulff, data-journalist og studievært på Radio24syv's program 'Aflyttet'